

NO. XV / 2012

ISSN 1301-2746

# ADALYA



SUNA-İNAN KİRAC AKDENİZ MEDENİYETLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ  
SUNA & İNAN KİRAC RESEARCH INSTITUTE ON MEDITERRANEAN CIVILIZATIONS

# ADALYA



SUNA-İNAN KIRAÇ AKDENİZ MEDENİYETLERİ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ YILLİĞİ  
THE ANNUAL OF THE SUNA & İNAN KIRAÇ RESEARCH INSTITUTE ON MEDITERRANEAN CIVILIZATIONS

## ADALYA

Vehbi Koç Vakfı  
Suna - İnan KIRAÇ Akdeniz Medeniyetleri  
Araştırma Enstitüsü Yıllık Dergisi  
**Yönetim Yeri:** Barbaros Mh. Kocatepe Sk. No. 25  
Kaleiçi 07100 Antalya Tel: +90 242 243 42 74  
Faks: +90 242 243 80 13 E-posta: akmed@akmed.org.tr  
**Yayın Türü:** Yerel Süreli Yayın  
**Sayı:** XV - 2012

**Sabibi:** Vehbi Koç Vakfı Adına Erdal YILDIRIM

**Sorumlu Müdür:** Kayhan DÖRTLÜK

**Yapım:** Zero Prodüksyon Ltd., İstanbul

Abdullah Sokak No. 17

Taksim 34433 İstanbul

Tel: +90 212 244 75 21 Faks: +90 212 244 32 09

**Baskı:** MAS Matbaacılık A.Ş.

Hamidiye Mh. Soğuksu Cd. No: 3 Kağıthane - İstanbul

Tel: +90 212 294 10 00 info@masmat.com.tr Sertifika No: 12055

## Bilim Danışma Kurulu / Editorial Advisory Board

Hâluk ABBASOĞLU	Max KUNZE
Ara ALTUN	Thomas MARKSTEINER (†)
Oluş ARIK	Wolfram MARTINI
Cevdet BAYBURTLUOĞLU	Göntül ÖNEY
Jürgen BORCHHARDT	Mehmet ÖZSAIT
Jacques Des COURTILS	Urs PESCHLOW
Vedat ÇELGİN	Scott REDFORD
Nevzat ÇEVİK	Denis ROUSSET
İnci DELEMEN	Martin Ferguson SMITH
Bekir DENİZ	Oğuz TEKİN
Refik DURU	Gülsün UMURTAK
Serra DURUGÖNÜL	Burhan VARKIVANÇ
Hansgerd HELLENKEMPER	Michael WÖRRL
Frank KOLB	Martin ZIMMERMAN

Adalya, **A&HCI** (*Arts & Humanities Citation Index*) ve  
**CC/A&H** (*Current Contents / Art & Humanities*) tarafından taranmaktadır.

Adalya is indexed in the **A&HCI** (*Arts & Humanities Citation Index*) and  
**CC/A&H** (*Current Contents / Art & Humanities*).

Hakemli bir dergidir / A peer reviewed Publication

## Editörler / Editors

Kayhan DÖRTLÜK  
Tarkan KAHYA  
Remziye BOYRAZ SEYHAN  
Tuba ERTEKİN

## İngilizce Editörleri / English Editors

İnci TÜRKOĞLU  
Mark WILSON

## Yazışma Adresi / Mailing Address

Barbaros Mah. Kocatepe Sk. No. 25  
Kaleiçi 07100 ANTALYA-TURKEY

Tel: +90 242 243 42 74 • Fax: +90 242 243 80 13

akmed@akmed.org.tr

www.akmed.org.tr

ISSN 1301-2746

# İçindekiler

Işın Yalçınkaya – Kadriye Özçelik	
<i>Karain Mağarası'nın Kültürel ve Çevresel Verileri Işığında Anadolu Orta Paleolitik'inin Değerlendirilmesi</i> .....	1
Tarkan Kahya	
<i>The Rock-cut Tomb on the Düver Peninsula: An Early Example from Pisidia and Remarks on Cultural Interactions</i> .....	13
Hatice Pamir – İnanç Yamaç	
<i>Antiokheia ad Orontes Suyolları</i> .....	33
Hamdi Şahin	
<i>Korykion Antron'daki Tapınak Zeus Tapınağı midir?</i> .....	65
Filiz Dönmez-Öztürk	
<i>Ordo Senatoriusa Mensup Lykialıların Prosopografiyası</i> .....	81
Julian Bennett	
<i>The Garrison of Cilicia during the Principate</i> .....	115
Ümit Aydinoğlu	
<i>Kanytella Nekropolisi: Yeni Buluntular Işığında Bir Değerlendirme</i> .....	129
Senem Özden-Gerçeker	
<i>Two Italian Sigillata Fragments from Perge</i> .....	159
Mehmet Özsait – Guy Labarre – Nesrin Özsait – İlhan Güceren	
<i>Sites et statuts des communautés en Pisidie: l'exemple des Hadrianoi et des Moulasseis</i> .....	171
Aliye Erol-Özdizbay	
<i>Perge Sikkelerinde Agonistik Ödül Taçları</i> .....	203
Özgür Turak	
<i>An Attic-Type Dionysiac Sarcophagus from Perge</i> .....	223
Ayşe Aydın	
<i>Dağlık Kilikia'da Yeni Kesfedilen Merkezi Planlı Yapılarla İki Örnek: Küstilli-Felicek ve Hisar'daki Tetrakonkhos Planlı Yapılar</i> .....	247
Georges Kiourtzian	
<i>Selçukluları Beklerken: 1199'un Küçük Asya'sında Alanya Surlarından Bir Yazıt</i> .....	265
Nida Naycı	
<i>Integrated Management Policies in Archaeological Sites and the Involvement of Local People: Proposals for the Ancient Olba Territorium, Mersin</i> .....	275



## *Ordo Senatoriusa Mensup Lykialıların Prosopografiyası*

Filiz DÖNMEZ-ÖZTÜRK\*

Lykia Bölgesi'nin coğrafi bakımdan dışa kapalılığı ve *Asia* ya da *Cilicia* gibi diğer Küçükasya eyaletleriyle karşılaşıldığında oldukça geç bir tarihte eyaletleştirilerek Roma idari sistemi içerisinde dâhil edilmiş olması, Lykialıların doğrudan imparatorluk idaresinde görev almaya başlamalarının da gecikmesine neden olmuş görünmektedir.

İlk senatörünü Domitianus/Traianus zamanında çıkarmış olan Lykia Bölgesi'nin tam isimleriyle ve kökenleriyle belgelenen *Ordo senatorius* mensuplarının prosopografiyası aşağıda alfabetik olarak verilmektedir. Bu senatörler dışında isimleri tam olarak belgelenmese de akrabalık ilişkileri dolayısıyla epigrafik belgelere yansımış bir kısım Lykialı senatör daha bulunmaktadır<sup>1</sup>. Bunların yanı sıra, Lykia Bölgesi yazıtlarından tam isimleriyle belgelenen, ancak kökenleri konusu tartışmalı olan başka senatörler<sup>2</sup> de bilinmektedir.

\* Yrd. Doç. Dr. Filiz Dönmez-Öztürk, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Arkeoloji Bölümü, İstanbul. E-posta: fdonmez@msgsu.edu.tr

Bu çalışmada ele alınan Lykia kökenli senatörler Dönmez-Öztürk tarafından Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eskiçağ Tarihi Anabilim Dalı'nda 2010 yılında tamamlanmış bulunan "Lykia Bölgesi'nde Roma Vatandaşlık Hakkı Verme Politikası. Principatus'un Başlangıcından İ.S. 212'ye Kadar" başlıklı Doktora Tezi kapsamında değerlendirilmiştir. 2011 yılında Özüşağlam-Mutlu tarafından aynı anabilim dalında hazırlanmış olan "Principatus Devri'nde Lykia ve Pamphylia Kökenli Roma Senatörleri" başlıklı Yüksek Lisans tezinde de yeniden ele alınmışlardır.

<sup>1</sup> Patara'dan Tib. Claudius Aleksandros *alias* M. Aelius'un Marek 1994, 97 v.d., no. 5'in 8.-9. satırları arasında "πατέρα συνκλητικῶν, ἀδελφιδῶν συνκλητικῶν" olarak övülmesi onun senatör oğulları ile amca ya da dayılarının olduğunu göstermektedir (bk.: Dönmez-Öztürk 2010, P099). Lyda'dan Aelia Hegemonis'in IGR III 535'in 4.-6. satırları arasında "μάμψην συνκλητικῶν" olarak övülmesi, Hegemonis'in eşi C. Iulius Diophantos'tan dolayı *C. Iulius* isimlerini taşımaları gereken senatör torun/torunlarının varlığını ortaya koymaktadır (bk.: Dönmez-Öztürk 2010, P269).

<sup>2</sup> İ.S. 210/1 yılları Kıbrıs *procunsulu* Iulius Fronto Tlepolemos (bk.: Dönmez-Öztürk 2010, P248); Claudia Helene ve Senatör Claudius Titianus *etc.*'nin (P07) kızları olan Claudia Vilia Procula'nın eşi Consul C. Claudius Clemens Licinnianus (bk.: Dönmez-Öztürk 2010, P426); Neisali Lykiarkhes M. Aurelius Dionysios'un gelini Iulia Tata *alias* Helene'nin dedesi olan *Consul* Iulius Fronto (bk.: Dönmez-Öztürk 2010, P435); Iulia Tata *alias* Helene'nin babası olan Senatör C. Iulius Nigrinus (bk.: Dönmez-Öztürk 2010, P436); *Achaia* Eyaleti vali yardımcı ve Atina keneti *curator civitatisligi* yapmış olan C. Licinius Telemakhos (bk.: Dönmez-Öztürk 2010, P312); Pataralı Claudia Ammiana Dryantilla'nın eşi olan Sulpicius Pollio (bk.: Dönmez-Öztürk 2010, P444).

P01

M. ARRVNTIVS CLAVDIANVS

I.S. I. yy.'ın 2. yarısı - II. yy.'ın 1. yarısı

A [Ionia/Ephesos]

Eichler 1969, 134; Knibbe 1968/71, 5 v.dd. no. 1; AE 1969/70, 595; AE 1972, 572; Habicht 1974, 1; AE 1974, 619; BE 1974, 486; Dorutiu-Boilă 1977a, 91; SEG 27, 737; Pflaum 1978/9, 223 v.d., no. 1; IEph 620; İpliklioğlu 1983, 142 v.dd., no. 2.1.3; Suceveanu 1991, 256 (sat. 1 v.d.; 15):

*M(arcum) Arruntium M(arci) [fili]um Ter(etina) | Claudian[u]m, pra[ef(ectum) coh]ort(is), | tribunum [bis], praef(ectum) ala[e et] ||<sup>4</sup> vex[il]li Prae[t]orianorum, doni[s | mil]itaribu[s don]atum hasta pur[a | ve]xillis ar[genteis c]orona aurea | [e]t coron[a ca. 7, proc(uratorem)] Romae fru||<sup>8</sup>[menti mancipalis,] it(em) praef(ectum) class(is) | [Moesiace et ripae Dan] uvi(i), | [adlectum in amplissi]mum ordine[m | inter aed]ilicios, pra[etor]em p(opuli) R(omani), leg(atum) ||<sup>12</sup> [pr(o) pr(aetore) p]rovinciarum A[cha]iae et | Asiae bis | C(aius) Vibius Salutaris a[mico suo.] | M(ä)ρχον) Ἀρρούντιον Κλαυ[διανόν], ||<sup>16</sup> ἐπαρχον σπείρης δίς, χειλία[ρχον] δίς, | ἐπαρχον εἰλης, ἐπιτροπον ἐν | Ρώμη ἐπὶ τοῦ σείτου, ἐπαρχον τοῦ | ἐν Μοισίαι στόλου καὶ τῆς ὅχθης, ||<sup>20</sup> καταλεγμένον εἰς σύνκλητον | ἐν τοῖς ἀγορανομικοῖς, στρατηγὸν | δήμου Ρωμαίων, πρεσβευτὴν καὶ ἀ[ν]τιστράτηγον ἐπαρχειῶν Ἀχαίας ||<sup>24</sup> Ασίας δίς. | Γ(ά)ϊος Οὐείδιος Σαλουτάρις φίλωι | καὶ εὐεργέτη ιδίωι. (PHI)*

B [Lykia/Xanthos]

Baker - Thériault 2003, 432; SEG 54, 1464/3:

Μᾶρκος Ἀρρούντιος Μάρκου υἱὸς Κλαυδιανός.

C [Lykia/Xanthos]

Baker - Thériault 2003, 433; SEG 54, 1464/4 (sat. 3 v.d.):

[-- Κλαυδία | Ἀρρούντι]α Μα[ρκέλ]λα γυνὴ Ἀρ]ρούντιου ||<sup>4</sup> [Κλαυδιανοῦ τοῦ] τὸ βαλα|[νεῖον ἀναθέν]η[τος Ξανθίοις τὸν ἀδ]ελφόν.

D [Lykia/Xanthos]

Benndorf - Niemann 1884, 92 no. 76; IGR III 615; ILS 8821; TAM II 282; Suceveanu 1991, 255 (sat. 1):

[.....]ος Κλαυδιανὸς [--- Ρωμαῖος | καὶ Ξάνθιος τὰς ἐν ιππικῇ [τάξει ἀρχὰς πάσας | διελθ] ὧν μέχρι ἐπιτροπικ[ῆς ἀρχῆς καὶ ἐν τῷ ||<sup>4</sup> γένει] πρῶτος συνκλητικὸς [γεγενημένος τοῦ | δ] ἥμου Ρωμαίων καὶ πρεσβευτὴς ἀντιστράτηγος | ἐπ]αρχειῶν Ἀχαίας καὶ Ασία[ς καὶ ἐπαρχος λεγεῶν]||ος δευτέρας Τραιανῆς [ἰσχυρᾶς καὶ στρατηγὸς ἀ]||<sup>8</sup>γθύπατος Μακεδονίας ἀνέστησεν] | τῇ πατρίδι τῇ μητροπ[όλει τοῦ Λυκίων ἔθνους]. (PHI)

E [Lykia/Xanthos]

FdXanth VII 5 (sat. 1 v.d.):

Μᾶρκος Ἀρρούντιος Κλαυδιανὸς | στρατηγὸς δήμο[ου ||<sup>4</sup> Ρωμαίων ---]. (PHI)

F [Lykia/Xanthos]

FdXanth VII 13 (sat. 4):

[*M. Arruntius M. f. Claudianus, praetor*] *P*(opuli) *R*(omani) | [*legatus pro pr(aetore) provinciarum Achai]ae et Aşı]ae [bis? | --- re]stituit civ[ibus] ||<sup>4</sup> M. Ἀρρούντιος Κλαυδιανός, στρατηγ]* δημου [Ρωμαίων, πρεσβευτὴς ἀντιστράτηγος ἐπαρχ]γει[ῶν | Ἀχαίας Ασίας δίς ---]. (PHI)

## G [Lykia/Xanthos]

FdXanth VII 14 (sat. 1):

[Μ. Ἀρρού]γτιος [Κλαυδιανὸς στρατηγὸς δῆμου | Πωμαί]ων πρεσβ[ευτὴς ἀντισ]τράτηγο[ς  
ἐπαρχειῶν] Ἀγαῖος Ἄ[σιας δις, τ]ὰς ἔργα ὑ[πὸ τοῦ ||<sup>4</sup> σεισ]μοῦ δι[εφθαρμένα(?)] ἀ[  
ποκ]ατέστησεν | τοῖς] πο[λίταις ---]. (PHI)

## H [Lykia/Xanthos]

FdXanth VII 55 (sat. 1 v.d.):

[Μᾶρκον Ἀρρού]ντιον Μάρκου | [υἱὸν Κ]λαυδιανὸν | [τὸν] πάτρωνα ||<sup>4</sup> [καὶ εὖ]εργέτην |  
[Ξανθίων ἡ βο]υλὴ καὶ ὁ δῆμος. (PHI)

## I [Lykia/Xanthos]

FdXanth VII 56 (sat. 1):

Μ(ᾶρκον) Ἀρρούντιον Κλαυδ[ιανὸν] | αἰεὶ προπρεσβεύσαντα τ[ὴν πόλιν?]. (PHI)

## J [Lykia/Xanthos]

FdXanth VII 58 (sat. 6):

Ξανθίων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος | Μᾶρκον Ἀρρούντιον Μόσχου | υἱὸν Τειθωνὸν τὸν πατέρα ||<sup>4</sup>  
Ἄρ[ρουν]τίας Ἡγητορίδος | τ[ῆς γε]γομένης γυναικὸς | κ[αὶ ἀνε]ψιᾶς Ἀρρουντίου. (PHI)

## K [Lykia/Xanthos]

FdXanth VII 59 (sat. 4 v.d.):

Ξανθίων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Ἀρρουντία Μάρκου Τειθωνοῦ θυγατέρας Ἡγητορίδα  
γενομένην | [γ]υναικα Μάρκου Ἀρρουντίου | [Κλαυ]διανοῦ σώφρονα καὶ φίλαν|[δρον]. (PHI)

## L [Lykia/Xanthos]

FdXanth VII 60 (sat. 5):

Ξανθίων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος | Τιθέριον Κλαύδιον δύω Κλε[ώ]νων υἱὸν Στασίθεμιν τὸν πατέρα  
Ἀρρουντίας Οινδεμης τῆς | μητρὸς Μάρκου Ἀρρουντίου Κλαυδιανοῦ, πάππον δὲ Ἀρρουντίου.  
(PHI)

## M [Lykia/Xanthos]

FdXanth VII 62 (sat. 4 v.d.):

Ξανθίων ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος Μόσχον Πλάτωνος τὸν πρὸς πατρὸς πά[π]ον Μάρκου  
Ἀρρουντίου | Μάρκου υἱοῦ Κλαυδια[νοῦ]. (PHI)

## N [Lykia/Xanthos]

FdXanth VII 63 (sat. 1 v.d.):

[Μ. Ἀρρούντιον Κλαυδια[νὸν στρατηγὸν δῆμου] | Πωμ[α]ίω[ν κ]αὶ Κλ[αυδίαν] ||<sup>4</sup> Μαρκέλλ[α  
τὴν] γυγ[αῖνα] | τοῦ Ἀρρ[ουντίου Ξανθίων ἡ] | βούλὴ [καὶ ὁ δῆμος] | τε[ιμῆς ἐνεκεν?]. (PHI)

## O [Lykia/Xanthos]

LBW 1255; CIG III 4276; Benndorf - Niemann 1884, 92, no. 74; IGR III 627; TAM II 394;  
Suceveanu 1991, 255 (sat. 3):

vac. | [Ἐπὶ ἀρχιερέως? τῶν] Σεβαστῶν Σεξτου Οὐ[.... | δόγματι? τῆς μητροπ]όλεος τοῦ  
Λυκίων ἔθι[ους | τῆς κρατίστης? πόλεος] ήμῶν Κλαυδία Τι||<sup>4</sup>[ca 6 ἐκ τῶν κατὰ] διαθήκην  
ἀπολειφθέν[των | αὐτῇ ὑπὸ ca. 5 Κλα]υδιανοῦ τοῦ εὐεργέ[του τῆς πόλεος?]. (PHI)

P [Lykia/Xanthos]

TAM II 361 (sat. 5 v.d.):

Γ(άιον) Υούλιον Τιτιανὸν | Κλαύδιον Διονύσιον | Κλαυδίᾳ Ἀρρουνή<sup>4</sup> τία Μαρκέλλα γυνὴ<sup>5</sup>  
Ἀρρουντίου | Κλαυδιανοῦ τοῦ | τὸ βαλανεῖον ἀνα<sup>6</sup>θέντος Ξανθίοις | τὸν ἀδελφόν. | vac. (PHI)

Literatür: PIR<sup>2</sup> C 753; RE III/1 (1899) 2651 s.v. «Claudianus, no. 3» (Groag); RE Suppl. 14 (1974) 59 s.v. «M. Arruntius Claudianus, no. 16a» (Eck); PME I (1976) s.v. «M. Arruntius Claudianus, A 166» (Devijver); DNP 2 (1997) 33 s.v. «Arruntius, no. II 10» (Eck); Thomasson 2009, 70 no. 23:018

Krş. Ayrıca AE 1972, 572; Habicht 1974, 1 v.dd.; Dorutiu-Boilă 1977a, 93 v.dd.; Dorutiu-Boilă 1977b, 289 v.dd.; Sarikakis 1977, 74 vdd.; Aichinger 1979, 622 no. 18; Halfmann 1979, 125 no. 28; Eck 1980, 59 v.d.; Syme 1980, 80; FdXanth VII, 144 v.dd.; 240 v.dd.; Halfmann 1982, 639; İplikçioğlu 1983, 142 v.dd. no. 2.1.3; Wörrle 1988, 61; Suceveanu 1991, 255 v.dd.; Ziethen 1994, no. 157; Brandt - Kolb 2005, 106; Halfmann 2008, 303

Köken: Xanthos

Tribus: Terentina

Cursus honorum:

- *praefectus cohortis* (A)
- *tribunus militum legionis* (*bis*) (A)
- *praefectus alae et vexilli praetorianorum* (A)
- *procurator qui Romae frumentum p.R. comparavi* (A)
- *praefectus classis Moesicae et ripae Danuvi* (A)
- *aedilis* (A)
- *praetor* (A)
- *legatus proconsulis pro praetore provinciae Achaiae* (A. D. F. G)
- *legatus proconsulis pro praetore provinciae Asiae* (*bis*) (A. D. F. G)
- *legatus Augusti legionis II Traianae fortis* (D)
- *proconsul provinciae Macedoniae* (D)

Xanthos'tan ünlü *Arruntius* ailesine mensup olan M. Arruntius Claudianus, Platon oğlu olan bir Moskhos'un torunu ve Marcus oğludur (M). Annesi ise, II. Kleon oğlu Tib. Claudius Stasithemis kızı olan Arruntia Oindeme'dir (L). Önce kuzeni<sup>3</sup> Arruntia Hegetoris ile evlenen (J. K) Claudianus'un ikinci eşi (C. N. P) Claudia Arruntia Marcella'dır (Stemma 4).

Atlı Sınıfı mensubu olarak *praefectus cohortis*, iki kez *tribunus militum legionis*, *praefectus alae et vexilli praetorianorum*<sup>4</sup>, Roma'da İtalya'nın hububat tedarüğü için *procurator* ve bunu takiben Moesia ve Danuvius (Tuna) Donanması'nın *praefectusu* olarak hizmet

<sup>3</sup> M. Arruntius Claudianus ve Arruntia Hegetoris arasındaki kuzenlik ilişkisi hakkında bk.: FdXanth VII, 152.

<sup>4</sup> A belgesinin 4.-6. satırları arasında Claudianus'un Atlı Sınıfı'ndaki bu görevinden sonra bir *hasta* ve pek çok *vexillum*'un yanı sıra, gümüş ve altından iki *corona* ile ödüllendirildiği ifade edilmektedir. Genel kanı Claudianus'un bu askeri ödülleri Dacia Savaşı'ndan sonra İmparator Domitianus'tan aldığı ve Domitianus'un *damnatio memoria*'sı nedeniyle ilgili belgede Claudianus'un ödülleri elde ettiği imparatorun adının zikredilmediği yönündedir (AE 1972, 572; Devijver 1976, 122, A166; Dorutiu-Boilă 1977b, 289 v.dd.; FdXanth VII, 144). Suceveanu 1991, 262 ise konuya başka bir bakış açısı getirerek, bu ödüllerin belki de başlangıçta Vitellius tarafından yer alıp, sonradan Vespasianus tarafına geçmiş olabilecek Claudianus'a, Vitellius tarafından verilmiş olabileceği ihtimalini hesaba katmaktadır.

verdikten sonra<sup>5</sup> (A), *adlectio* yolu ile *Ordo senatoriusa* alınan Claudianus'un Lykia'nın ilk senatörü olarak kabul görmesinin nedeni, D belgesinde yapılan ἐν τῷ γένει] πρῶτος συνκλητικὸς [γεγενημένος τοῦ δῆμου tamamlamasıdır. Bununla birlikte Eck<sup>6</sup>, ἐν τῷ γένει olarak tamamlanan kısımda Lykia'nın yalnızca bir bölgesi ya da bir kentinin de zikredilmiş olabileceği ihtimalinin hesaba katılması gerektiği düşüncesindedir. Claudianus'un ailesinde kendisinden önceki kuşaklar, Birlik Başrahipliği yapmış ve belki de Atlı Sınıfı'na mensup olabilecek babası dışında, Birlik ya da devlet görevi üstlenmemiş görülmektedirler. Oysa senatörlerin birkaç kuşak önceden *senatus* ya da en azından Atlı Sınıfı'na mensup ailelerden seçiliyor olmaları, hem kendisinin hem de ailesinin, devlet kariyerindeki pozisyonu çok da parlak olmayan Claudianus'un, Hellen ve Küçükasya kökenli senatörlere karşı özel bir ilgisi olmayan Domitianus'tan ziyade, Traianus zamanında *Senatus* Sınıfı'na girmiş olduğunu düşündürmüştür<sup>7</sup>. Bununla birlikte, Claudianus'un *adlectiosunun* Domitianus zamanında gerçekleşmiş olabileceğini düşünen kaynaklar çoğuluktadır<sup>8</sup>.

Lykia'nın ilk senatörü olarak kabul edilen Claudianus'un belgelerde diğer bazı Lykialılar gibi seçkin atalara sahip olmakla övülmemesi ve ailesinin Roma vatandaşlık hakkını nispeten geç bir tarihte elde etmiş olması, Claudianus'un atalarının bölgede daha Hellenistik Dönem'den beri politik etkinliğe sahip olan Lykialılardan olmadıklarının bir işaretti olarak görülebilir. M. Arruntius Claudianus'un Roma vatandaşlık hakkı da sadece kendisinden bir kuşak önce, tam adını bilemediğimiz babası Marcus tarafından elde edilmiş görülmektedir<sup>9</sup>. Aileden ilk olarak Claudianus'un, kesin olmamakla birlikte belki de Atlı Sınıfı'na mensup olabilecek babası, *Ordo equesterde* üstlendiği görevlerle politik bakımdan sıvırıldık *Ordo senatoriusun* kapısını oğlu için aralamış olabilir. Vespasianus zamanında Atlı Sınıfı'na girmiş görünen Claudianus'un, *Senatus* kariyerinden evvel on yılı aşkın bir süre Atlı Sınıfı'nda hizmet vermiş ve *classis Moesicae et ripae Danuvi praefectus*üğuna getirilmiş olması, Onun askeri başarılarıyla ilişkili olmalıdır. Dolayısıyla Claudianus'u *adlectio* ile *Senatus* Sınıfı'na taşıyan, Onun Atlı Sınıfı'nda göstermiş olduğu başarılar da olabilir. Ancak, parlak bir askeri kariyeri olan ve *Ordo equesterde* iyi bir çıkış yakalayıp bulunan Claudianus'un, senatör kariyerinin pek de parlak olmadığı dikkat çekmektedir.

*Ordo senatorius* kariyerine *aedilis* olarak başlayan Claudianus, *Senatus* Sınıfı'na dahil olduktan hemen sonra vali olarak atanmamış, öncelikle iki yıl boyunca *praetorluk* hizmetinde bulunmuştur<sup>10</sup>. *Praetorluktan* sonra, sırasıyla *Achaia* ve *Asia proconsul* yardımcılığına getirilmiş (A. D. F. G) olan Claudianus'un, senatör olarak *Achaia* ve *Asia* eyaletleri vali yardımcılığıyla görevlendirilmiş olması, Onun kendi dilinin konuşıldığı imparatorluğun

<sup>5</sup> Claudinus'un *Ordo equester* Sınıfı'ndaki kariyeriyle ilgili tarihendlirmeler için bk.: Suceveanu 1991, 260 v.dd.

<sup>6</sup> Eck 1980, 60.

<sup>7</sup> FdXanth VII, 145'e göre, M. Arruntius Claudianus'un İmparator Domitianus zamanında *adlectio* ile *senatusa* kabul edilmesinin önemli bir nedeni olması gerekiirdi. İmparator Domitianus'un da babası Vespasianus gibi *senatusa* Hellen ve Asia kökenli çok az sayıda senatör almış olduğu ve bu senatörlerin daha önce senatör çıkışmış ailelere mensup oldukları göz önünde bulundurulacak olursa, Claudianus'un bu zamanda *senatusa* kabulü istisnai bir durum olurdu. Claudianus'un Domitianus zamanında *senatusa* alınması belki de Onun Domitianus'un zorlu Tuna Savaşları sırasında göstermiş olduğu askeri başarılarla açıklanabilirdi. Ancak FdXanth VII, 145'e göre, bu tip başarılar da aslında *senatusa* kabul için yeterli nedenler değildir. Bu gerekçelerle Balland, Claudianus'un Domitianus'tan çok, İmparator Traianus tarafından *senatusa* kabul edilmiş olduğunu düşünmektedir.

<sup>8</sup> Habicht 1974, 1 v.dd.; Halfmann 1979, 73; 125 no. 28; Suceveanu 1991, 260 v.d.; DNP 2 (1997) 33, s.v. «Arruntius», no. II 10» (Eck).

<sup>9</sup> Konu hk. bk.: Habicht 1974, 3; FdXanth VII, 166; Suceveanu 1991, 258.

<sup>10</sup> FdXanth VII, 146.

Doğu yarısında daha faydalı olacağı düşüncesiyle bağlantılı olabilir. Benzer bir düşünce Vespasianus zamanında *Pontus et Bithynia procuratorluğuna* getirilmiş olan Pergeli Plancius Varus<sup>11</sup> için de geçerli olmuş olmalıdır<sup>12</sup>. A belgesinden, Claudianus'un *Asia proconsul* yardımcı esnasında Ephesolu dostu meşhur Vibius Salutaris tarafından eyaletin başkenti Ephesos'ta bir anıt ile onurlandırılmış olduğu öğrenilmektedir. Bu görevleri takiben *legio II Traiana fortis legatusluğu* (İ.S. 101 yılından sonra) ve *Macedonia proconsulüğü* yapmış olan (D) Claudianus'un, I belgesinde *αἰεὶ προπρεσβεύσαντα τ[ὴν πόλιν?]* olarak anılması<sup>13</sup>, Onun bulunduğu mevki dolayısıyla sorumluluklarını yerine getirmek için sürekli olarak Roma'ya, imparatorlara elçilik seyahatleri yapmış olması ile ilgili olmalıdır<sup>14</sup>.

Arruntius'un *Senatus Sınıfı*'na yükselişi hiç kuşkusuz ki, Lykia'nın ilk senatörünü çikaran vatanı Xanthos adına da büyük bir şans olmuştur. Nitikim Letoon'da bulunmuş olan, Senatör adına dikilmiş iki onur yazımı, Onun bu yükselişini kentinin yararına kullanmış olduğunun kanıdır<sup>15</sup>. Xanthos'ta çeşitli hayır hizmetlerinde bulunduğu şüphe olmayan Claudianus'un, kenti için bir *balaneion* (hamam) yaptırmış olduğundan haberdarız (C. P).

O belgesinde adı geçen Claudia Ti---, kentin *euergetesi* Claudianus'un azadlısı olarak anılmaktadır. Bu belgede *euergetes* Claudianus'un tam ismi okunamasa da burada anılan Claudianus'un senatör Arruntius Claudianus ile özdeş olduğu kabul görmektedir<sup>16</sup>.

P02

TIB. CLAVDIVS AGRIPPINVS

İ.S. II. yy.'in 2. yarısı

A [Italia/Roma]

CIL VI 2086; 32380; Pasoli 1950, no. 69; AE 1998, 113 (sat. 9):

*C. Iulio Severo, M. Iunio | Rufino co(n)s(ulibus) III non(as) Ian(uarias) | Magisterio Avili Quadrati ||<sup>4</sup> Per promag(istrum) M. Fulvium Apronianum | in Capitolio votorum nuncupandorum causa pro salute imp(eratoris) Caesaris Titi Aeli Hadriani | Antonini Aug(usti) Pii p(atris) p(atriae) fratres Arvales convenerunt M. Fulvius | Apronianus promag(istro), M. Valerius Homullus, L. Claudius Modestus, ||<sup>8</sup> M. Fabius Iulianus Heracleo Octavianus, M. Val(erius) Iunianus, | C. Iulius Maximus, Tib. Claudius Agrippinus ---.*

B [Italia/Verona]

AE 1947, 59; Scheid 1998, 234, no. 79 (sat. 22):

*... | ... vac. Isdem co(n)s(ulibus) (ante diem tertium) [k(alendas) Iunias] vac. ||<sup>20</sup> [in domum M. Valerij] Iuniani magistri fraters Arvales ad c[onsummandum sacrum] deae Diae convenerunt, fibique inter cenam | [M. Valerius Iunianus] mag(ister) Sex. Caecilius Maximus Ti. Iulius Cand[idus Capito M. Fabius Iulianus Heracleo Optitia[nus A. Auilius Vrina|tius Quadratus Claudius] Pollio L. Antonius Albus Ti. Claudius Ag[rippinus vac.*

<sup>11</sup> Halfmann 1979, 128 no. 31.

<sup>12</sup> FdXanth VII, 146.

<sup>13</sup> FdXanth VII, 39 n. 135.

<sup>14</sup> Konu hk. bk.: Ziethen 1994, 39, *αἰεὶ προπρεσβεύσαντα τ[ὴν πόλιν?]* ifadesinin Latince karşılığı belki de İ.S. I. yy. sonlarına tarihlenen bir yazitta (CIL II 2132 = ILS 6908) Obulco'dan Baetica'ya elçilik yapan bir kişi için kullanılmış olan *legatus perpetuus* ifadesi olabilir, Ziethen 1994, 39.

<sup>15</sup> Bk.: H. I; FdXanth VII, 146.

<sup>16</sup> Suceveanu 1991, 255 v.d.

## C [Lykia/Oinoanda]

Heberdey - Kalinka 1897, 44 v.dd., no. 60; IGR III 500 B II (sat. 60-78):

... Ἀπὸ τοῦ Ἰουλίου | Ἄ[ν]τωνείνου καὶ τῆς Λικινήνας Μαξίμας θυγάτηρ Ἰουλία Λυσιμάχη,  
ἥν γαμεῖ Κλαύ[διος] Δρυαντιανὸς Παταρεὺς ὁ Λυκιαρχήσας, πατὴρ ὑπατικοῦ καὶ πενθερὸς  
καὶ πάπιος [καὶ θὲτος ἐπίπαπιος συν]||<sup>68</sup>χλητικῶν κ[αὶ] ὑπατικῆς γενεᾶς. [Απὸ] τοῦ [Κ]  
λαυ[δίος] Δρυ[αντία] τια[νό]ς ||<sup>72</sup>πεῖν[ος ....]  
λ.νος καὶ Κλαυ[δία] Ἐλένη. Ἀπὸ τοῦ Κλαυδίου | Ἀγριππίνου καὶ Αἰλίας | Πλατωνίδος  
Τιβέριος Κλαύ[διος] Δρυ[αντία]ντανὸς Ἀντωνεῖνος καὶ Κλαυδία Ἀμμιανὴ | Δρυάντιλλα. Ἀπὸ<sup>76</sup>  
τοῦ Δρυαντίανος κτλ. (PHI)

## D [Lykia/Patara]

IGR III 674; TAM II 414 (sat. 1 v.dd.):

Τιβέριος Κλαύ[διος] [ος Τιβέριου Κλαυδίου Ἀγριππίνη] πείνου ὑπάτου [υἱὸς Κυρρείνα --- τὰς ἔξει] δρας  
τῆς γλυκυτάτης πατρίδι ἀνέθηκεν]. (PHI)

## E [Lykia/Rhodiapolis]

Petersen - Luschan 1889, 124, no. 161, XVII A; XVIII D; IGR III 739 XVII A; XVIII D; TAM II  
905, XVII A; XVIII D; Kokkinia 2000, XVII A (sat. 5-8); XVIII D (sat. 12-13):

(XVII A, sat. 5-8)

... | Λυκιαρχη καὶ Λυκι[άρχη]ου ἀδελφῷ, θείῳ Αἰλίας Πλατωνίδος, | γυναικὸς Κλαυδίου Ἀγριππίνη<sup>8</sup> νου συνκλητικοῦ, ζῶντι επεικῶς κτλ. (PHI)

(XVIII D, sat. 12-13)

... ||<sup>12</sup> ... θεῖος τῆς γυναικὸς τῆς Κλαυδίου | [Ἀγριππίνη]νος συνκλητικοῦ, ἀδιάλειπτον ἔχει τὴν |  
κτλ. (PHI)

Literatur: PIR<sup>2</sup> C 776; RE 3/2 (1899) 2672 v.dd., s.v. «Claudius, no. 39» (Groag); KP 1 (1979) 1210,  
s.v. «Claudius, no. II 2» (Hanslik); DNP 3 (1997) 12, s.v. «Ti. C. Agrippinus, no. II 3» (Eck)

Krş. Ayrıca Dessau 1899, 200 v.dd.; Jameson 1966, 125 v.d.; Scheid 1975, 77 v.d.; Alföldy 1977,  
64; 92; 155; 166; 319; Halfmann 1979, 164, no. 80; Halfmann 1982, 640; Reynolds 1982, 116;  
118; Wörrle 1988, 60, n. 48; Şahin 1991, 114; Adak 1996, 137 v.dd.; Brandt - Kolb 2005, 106;  
Reitzenstein 2011, 176, no. 17

Köken: Patara

Tribus: Quirina

Cursus honorum:

- *consul suffectus* (C)

Kendisi ile aynı ismi taşıyan Birlik Başrahibi Tib. Claudius Agrippinus'un torunu, Tib. Claudius Dryantianus ile Oinoandali *Licinniuslardan Licinia Maxima ve C. Iulius Demosthenes'in oğlu Atlı Sınıfı mensubu Iulius Antoninus'un kızları olan Iulia Lysimakhe'nin oğulları; Senatör Tib. Claudius Flavianus Titianus etc.'nin (P08) kayınbâri; Rhodiapolisli meşhur Opramoas'ın yeğeni Aelia Platonis'in eşidir. Senatör Sulpicius Pollio'nun<sup>17</sup> eşi olan Claudia Ammiana Dryantilla ve Tib. Claudius Dryantianus Antoninus (P07) adında iki çocuğunun varlığı bilinmektedir (C) (Stemma 1). Kızı Claudia Ammiana*

<sup>17</sup> Caracalla zamanında bir C. Sulpicius Pollio Arval Kardeşler rahibi olarak belgelenmektedir. Ancak onun Claudia Dryantilla'nın eşi Sulpicius Pollio ile mi yoksa aynı isimdeki oğlu ile mi özdeş olduğu bilinmemektedir, Dessau 1899, 199 v.dd.

Dryantilla'nın Gallienus'a karşı ayaklanarak imparatorluk tahtını ele geçiren Regalianus'un annesi ya da eşi Sulpicia Dryantilla'nın atası olduğu tespiti<sup>18</sup>, Agrippinus'un ailesinin daha sonraları imparatorluk ailesine girecek kadar yüksek bir sosyal statüye ulaştığını göstermesi bakımından önemlidir.

İ.S. 149/51 yıllarına tarihlenen C belgesinde *synkletikos* olarak anılan Tib. Claudius Agrippinus, Wörrle'ye göre<sup>19</sup>, belki de *adlectio inter tribunicos* ile *Senatus Sınıfı*'na girmiştir. Wörrle, *adlectio* ifadesinin C belgesinin tam olarak okunamayan yetmiş ikinci satırının devamında *demarkhos* ve *hypatikos* ifadelerinden sonra geçiyor olabileceğini düşünmektedir. Onun *consulüğe* kadar yükselmesi, hem anne hem de baba tarafından Atlı Sınıfı'na mensup dedeleri ile ilişkilendirilebilir. Agrippinus'un İ.S. 145 yılında *senatusa* girdiğinde otuz yaşında olması gerektiğini düşündürmektedir. Onun doğum tarihinin İ.S. 115 yılından çok önce olmaması gerektiği kanısındadır. Bu tahminin doğruluğu için bir başka dayanak noktası da Agrippinus'un anne tarafından dedesinin babası olan Demosthenes'in İ.S. I. yy.'ın ortasından çok da önce doğmamış olması gerektidir. İ.S. 151 yılından sonra<sup>20</sup> *consul suffectus* olduğu düşünülen Agrippinus<sup>21</sup>, İ.S. 149 (B) ve 155 (A) yıllarda iki kez Arval Kardeşler arasında belgelenir<sup>22</sup>. Eck<sup>23</sup>, Onun İ.S. 119 yılında *Asiada procuratorluk* yapmış olduğu bilinen<sup>24</sup> aynı isimdeki kişi ile özdeş ya da akraba olması gerektiğini düşünmektedir. Bununla birlikte, Agrippinus'un Wörrle'nin de tespit ettiği gibi, İ.S. 115 yılından çok da önce doğmuş olamayacağı gerçeği, burada söz konusu olan *procuratorun* Onun kendisinden bir kuşak önceki akrabalarından biri olabileceğini düşündürmektedir.

Patara'dan Zosimos adlı bir kölenin efendisi olan bir Tib. Claudius Agrippinus daha tanınmaktadır<sup>25</sup>. Söz konusu bu Tib. Claudius Agrippinus'un, Birlilik Başrahibi mi yoksa Onun aynı isimli konsül torunu mu olduğu konusunda kesin bir şey söylemek mümkün değildir.

P03

TIB. CLAVDIVS ATTALOS

İ.S. III. yy.'ın 1 yarısı

A [Lykia/Xanthos]

IGR III 613; TAM II 280; Ertekin 2002, 94, no. 9.3.1 (sat. 1):

Τιθ(έριον) Κλ(αύδιον) Ἀτταλον | συνκλητικόν, | Τιθ(έριον) Κλ(αύδιον) Στασιθέ||<sup>4</sup>μιδος υίόν ·  
Κλ(αύδιος) · | Τηλέμαχος | ό θεϊος · βουλῆς | καὶ δήμου ϕηφίσ||<sup>8</sup>ματι.

<sup>18</sup> Konu hk. ayrıntılı bilgi için bk.: Dessau 1899, 199 v.dd.

<sup>19</sup> Wörrle 1988, 60 n. 48.

<sup>20</sup> Alföldy 1977, 167; Halfmann 1979, 164 no. 80; Wörrle 1988, 60 n. 48; DNP 3 (1997) 12 s.v. «Ti. Claudius Agrippinus» (Eck).

<sup>21</sup> Tib. Claudius Agrippinus'un birlikte konsüllük yaptığı ortağının *Sextius praenomenini* taşıyor olması, burada söz konusu olan konsüllen İ.S. 145-161 yılları arasında Dalmaçya Eyaleti'nin *legatusluğunu* yapmış olan Sex. Aemilius Equester olduğunu düşündürmektedir. Çünkü O, İ.S. II. yy.'ın ortasından bilinen, memuriyeti tam olarak tarihlenmemiş *Sex. praenomenli* tek konsüldür (Alföldy 1977, 166).

<sup>22</sup> Arval Kardeşler, Augustus zamanında kurulmuş olan ve on iki üyeden oluşan dinsel bir cemiyettir. *Senatus Sınıfı*'na mensup on iki rahibin oluşturduğu Roma Kardeşlik Cemiyeti'nin başında yıllık olarak seçilen bir *magistratus* bulunmaktaydı. Konu hk. detaylı bilgi için bk.: KP 1 (1979) 629-631 s.v. «Arvales fratres» (Eck); DNP 2 (1997) 67-70J s.v. «Arvales fratres» (Scheid).

<sup>23</sup> DNP 3 (1997) 12, s.v. «Ti. Claudius Agrippinus» (Eck).

<sup>24</sup> Reynolds 1982, 116; 118.

<sup>25</sup> TAM II 437.

Literatür: *PIR<sup>2</sup>* 173, 799; 254; *RE* 3/2 (1899) 2676, s.v. «Claudius, no. 67» (Groag)

Krş. Ayrıca Barbieri 1952, no. 993; Halfmann 1982, 640; Christol - Drew-Bear 1990/1, 223; Ertekin 2002, 94, no. 9.3.1; Baker 2006, 51

Köken: Xanthos

Tribus: Quirina

Cursus honorum:

- *senatorius*

Yukarıdaki belgede, amcası Claudius Telemakhos tarafından onurlandırılan Senatör Tib. Claudius Attalos'un, Tib. Claudius Stasithemis'in oğlu olduğu anlaşılmaktadır. Kariyeri hakkında bir bilgimiz bulunmayan Senatör Tib. Claudius Attalos, Groag'a göre, Commodus zamanında *Thracia* Eyaleti valiliği yapmış olan Claudius Attalos<sup>26</sup> ile özdeş olabilir<sup>27</sup>. Tib. Claudius Attalos'un, Tib. Claudia Arsinoe *alias* Telemakhis'in eşi olan senatör Tib. Claudius Aurelius Attalos (P04) ile özdeş olup olmadığı konusunda bir kesinlik yoktur<sup>28</sup> (Stemma 2). Bu düşünce Xanthos'ta kuzenler arası evliliğin yaygın olmasından kaynaklanmaktadır<sup>29</sup>.

P04

TIB. CLAVDIVS AVRELIVS ATTALOS

İ.S. III. yy.'ın 1. yarısı

A [Lykia/Xanthos]

TAM II 281; Ertekin 2002, 141 v.d., 16.2.1 (sat. 1):

Τιβ(έριον) Κλ(αύδιον) Αὐρήλιον Ἀτταλον | τὸν τῆς κρατίστης μνήμης γενόμενον ἄνδρα  
Τιβ(ερίας) Κλ(αυδίας) ||<sup>4</sup> Ἀρσινόης τῆς καὶ Τηλεμα|[χίδος --- | --- ]. (*PHI*)

Literatür: *PIR<sup>2</sup>* C 807

Krş. Ayrıca Lambrechts 1937, no. 525; Barbieri 1952, no. 995; Halfmann 1982, 640; Christol - Drew-Bear 1990/1, 223; Ertekin 2002, 141 v.d., 16.2.1; Baker 2006, 55

Köken: Xanthos

Tribus: Quirina

Cursus honorum:

- *senatorius*

Yukarıdaki belgede, Tib. Claudia Arsinoe *alias* Telemakhis'in eşi olan Tib. Claudius Aurelius Attalos, τὸν τῆς κρατίστης μνήμης γενόμενον ἄνδρα olarak onurlandırılmaktadır. Tib. Claudius Aurelius Attalos, yukarıda da belirtildiği üzere, Tib. Claudius Stasithemis oğlu Tib. Claudius Attalos ile özdeş olabilir (Stemma 2).

Xanthos'ta *dipylonda* bulunmuş ancak henüz yayımlanmamış olan bir onur yazıtında şimdije kadar Xanthos'tan bilmediğimiz bir M. Aurelius Attalos *alias* Herakleides onurlandırılmaktadır<sup>30</sup>. Bu kişinin babası M. Aurelius Herakleides *alias* Dikearkhos ve annesi

<sup>26</sup> Cass. Dio LXXIX 3, 5; Pautalia'dan sikke için bk.: Mionnet 1822, 373 no. 1008.

<sup>27</sup> *RE* 3/2 (1899) 2676 s.v. «Claudius, no. 67» (Groag).

<sup>28</sup> Baker 2006, 51 ve Reitzenstein 2011, 243, Stemma 3'de özdeş olabilecekleri düşünülmüştür.

<sup>29</sup> Baker 2006, 51.

<sup>30</sup> Baker - Thériault 2002, 303; Baker 2006, 54.

Tib. Claudia Aurelia Arsasis'tir. Söz konusu yazitta, onurlandırılan şahsin anne tarafından büyükanne ve büyükbabasının da isimleri geçmektedir. Buna göre, Tib. Claudius Aurelius Attalos büyükbabası, Tib. Claudia Arsinoe ise büyükannesidir. Bu yeni yazıt, Tib. Claudius Aurelius Attalos'un ailesinin iki kuşak daha takip edilebilmesini sağlamaktadır (Stemma 2). Bu belgede Tib. Claudius Aurelius Attalos için kullanılmış olan *praitorikios* sözcüğü ile ilk kez burada karşılaşılmaktadır. Bu sözcük Aurelius Attalos'un *praetorluk* yaptığını, yani *praetor* rütbəsini haiz olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte, *hypatike* olarak anılan eşi Arsinoe'nin, kocasından daha yüksek bir sınıftan olması ilginçtir. Bu rütbe belki de Arsinoe'nin ilk eşinden geliyor olabilirdi. Çünkü Caracalla zamanından itibaren kadınlar ilk eşlerinden kaynaklanan unvan ve rütbeleri ikinci evlilikleri sırasında da muhafaza edebiliyorlardı<sup>31</sup>.

Tib. Claudius Aurelius Attalos'un *Tib. Claudius* isimleri imparatorlar Tiberius, Claudius ya da Nero; *Aurelius gens* adı ise en erken İmparator Marcus Aurelius zamanında alınmış bir Roma vatandaşlık hakkı ile ilişkilendirilmelidir.

#### P05

TIB. CLAVDIVS AVRELIVS TELEMAKHOS

İ.S. III. yy.'ın 1. yarısının sonu - 2. yarısının başı

A [Lykia/Xanthos]

Benndorf - Niemann 1884, 67, no. 41; IGR III 581; TAM II 194; Ertekin 2002, 95, no. 9.3.2 (sat. 4 v.d.):

(sağ B)

[--- πατέρα τοῦ κρατίστου] | συνκλητικοῦ Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Στασιθέμιδο[ς] | καὶ τῆς κρατίστης Κλ(αυδίας) Ἀρσινόης, ||<sup>4</sup> πάππον τοῦ κρατίστου συνκλητικοῦ Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) | Αὐρ(ηλίου) Τηλεμάχου vac. Σιδυμέων | ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος κρίσει τὸν αὐτῆς πολείτην καὶ εὐεργέτην. (PHI)

Literatür: PIR<sup>2</sup> 809; RE 3/2 (1899) 2679, s.v. «Claudius», no. 80» (Groag)

Krş. Ayrıca Lambrechts 1937, 47 no. 526; Larsen 1946, 61; Barbieri 1952, 640; Halfmann 1982, 640; Christol - Drew-Bear 1990/1, 223; Ertekin 2002, 95 no. 9.3.2

Köken: Xanthos

Tribus: Quirina

Cursus honorum:

- *senatorius*

Senatör Tib. Claudius Telemakhos (P10) ve Claudia Arsasis'in torunları olan Tib. Claudius Aurelius Telemakhos (P03), Tib. Claudius Attalos ve Claudia Arsinoe alias Telemakhis'in oğullarıdır (A). M. Aurelius Herakleides alias Dikaarkhos ile evli olan kız kardeşi Tiberia Claudia Aurelia Arsasis'in varlığı bilinmektedir (Stemma 2).

Göründüğü üzere, Tib. Claudius Aurelius Telemakhos, *Claudius* ve *Aurelius* olmak üzere iki *gens* adı taşımaktadır. *Tib. Claudius* isimleri imparatorlar Tiberius, Claudius ya da Nero'ya dayanan bir *civitas Romana*'ya işaret etmektedir. *Aurelius gens* adı ise, en erken İmparator Marcus Aurelius zamanında alınmış olabilecek Roma vatandaşlık hakkının göstergesidir.

<sup>31</sup> Baker 2006, 55 dn. 37.

P06

CLAVDIVS CASSIVS AGRIPPINVS

İ.S. III. yy. 1. yarısı

A [Lykia/Oinoanda]

Petersen - Luschan 1889, 182 no. 233 E; Heberdey - Kalinka 1897, 41 v.dd. no. 60; IGR III 500

B II (sat. 78-80); III (sat. 1-5); Ertekin 2002, 93 no. 9.2.5:

(II, sat. 78-80)

||<sup>78</sup> ...|| Ἀπὸ τοῦ Δρυαντίανοῦ Ἀντωνείου Κλαύδιος | Κά[σ]σιος Ἀργιππεῖνος | κτλ. (PHI)

(III, sat. 1-4)

καὶ Κ[λαύδιος] υδία Ο[ὐετ]τία Ἀγριππία πεῖνα καὶ Μα[ρκο]ս ιανὴ Ἀλεξάνδρη δρα καὶ Κλαύδια Δρυάνη τιλλα  
Πλατωνίς ὑπατική κτλ. (PHI)

Literatür: PIR<sup>2</sup> C 828; RE 3/2 (1899) 2691, s.v. «Claudius, no. 93» (Groag)

Krs. Ayrıca Dessau 1899, 200; Lambrechts 1936, 1169a; Lambrechts 1937, 116; Barbieri 1952, no. 146; Pflaum 1970, 221 v.dd.; Halfmann 1982, 640; Ertekin 2002, 93, no. 9.2.5

Köken: Patara

Tribus: Quirina

Cursus honorum:

- *senatorius*

Konsül Tib. Claudius Agrippinus'un (P02) torunu; Senatör Tib. Claudius Dryantianus Antoninus (P07) ve Suriyeli Senatör Avidius Casius'un kızı olan Avidia Aleksandra'nın oğulları; Claudia Vettia Agrippina, Maeciana Aleksandra ve Claudia Dryantilla Platonis'in kardeşleridir (A) (Stemma 1). Claudius Cassius Agrippinus'unbabası Tib. Claudius Dryantianus Antoninus'un (P07) dedesi olan Tib. Claudius Dryantianus'un, Licinnia Flavilla jenealoji yazıtında πάππον καὶ πένθερον καὶ θεῖον συνκλητικῶν olarak övülmüşinden dolayı Groag'a göre, babası Tib. Claudius Dryantianus Antoninus gibi, Claudius Cassius Agrippinus da *Ordo senatorius* mensubu olmalıdır. Groag, ayrıca Cassius Agrippinus'un, *CIL VI* 2103'ten tanınan İ.S. 214 yılı Arval Kardeşlerinden Agrippinus ile özdeş olabileceğini düşünmektedir<sup>32</sup>. Ancak buradaki Agrippinus, Fabius Agrippinus da olabilir<sup>33</sup>.

P07

TIB. CLAVDIVS DRYANTIANVS ANTONINVS

İ.S. II. yy.'ın 2. yarısı – III. yy.'ın 1. yarısı

A Cod. *Iust. IX* 8, 6:

Paulus de publicis iudiciis. meminisse oportebit, si quid contra maiestatem imperatoris commissum dicatur, etiam post mortem rei id crimen instaurari solere, posteaquam divus Marcus depitiani utpote senatoris, qui Cassiani furoris socius fuerat, bona post mortem fisco vindicari iussit et nostro tempore multis heredibus ablata sunt. etc.

B *SHA IX* 2–4:

... filios Avidii Cassii Antoninus [Marcus] parte media paterni patrimonii donavit, ita ut filias eius auro, argento et gemmis coherestaret. Nam et Alexandriae, filiae Cassii, et genero Druentiano liberam evagandi, etc.

<sup>32</sup> RE 3/2 (1899) 2691, s.v. «Claudius, no. 141» (Groag).

<sup>33</sup> Fabius Agrippinus hk. bk.: RE 6/2 (1909) 1749 s.v. «Fabius, no. 36» (Groag).

## C SHA XXVI 12–13:

*... filii autem Cassii et amplius media parte acceperunt paterni patrimonii et auro atque argento adiuti, mulieres autem etiam ornamenti; ita ut Alexandria, filia Cassii, et Druncianus gener liberam vagandi potestatem haberent commendati amitae marito. 13 doluit denique Cassium extinctum, dicens voluisse se sine senatorio sanguine imperium transigere. etc.*

## D [Lykia/Oinoanda]

Petersen - Luschan 1889, 182 no. 233 E; Heberdey - Kalinka 1897, 44 v.dd. no. 60; IGR III 500 B II (sat. 75-78); III (sat. 1-5):

(II, sat. 75-78), bk. P06

(III, sat. 1-4), bk. P06

## E [Lykia/Patara]

IGR III 674; TAM II 414 (sat. 2 v.d.):

Τιβέριος Κλαύ[δ]ιος Τιβερίου Κλαυδίου Ἀγριπ[τ]ονού οὐδέτου [υἱὸς Κυρείνα --- τὰς ἐξέ]δρας τῇ γλυκυτάτῃ πατρίδι ἀνέθηκεν]. (PHI)

Literatür: PIR<sup>2</sup> C 859; RE Suppl. I (1903) 319, s.v. «Claudius, no. 141» (Groag); DNP 3 (1997) 16 v.d., s.v. «Ti. Claudius Dryantianus Antoninus, no. II 28» (Eck)

Krş. Ayrıca Dessau 1899, 200 v.dd.; Larsen 1946, 61; Pflaum 1970, 221 v.dd.; Halfmann 1979, 197, no. 129; Halfmann 1982, 640

Köken: Xanthos

Tribus: Quirina

Cursus honorum:

- *senatorius*

Konsül Tib. Claudius Agrippinus'un (P02) oğlu, Tib. Claudius Dryantianus'un torunu olan Senatör Tib. Claudius Dryantianus Antoninus, bu aileden Lykia ve Pamphylia bölgeleri dışından evlenen ilk şahıstır<sup>34</sup>. Marcus Aurelius'a karşı imparatorluk iddiasında bulunan Suriyeli Senatör Avidius Cassius'un kızı Avidia Aleksandra ile evlenen Antoninus'un, bu evlilikten, *Senatorius Claudius Cassius Agrippinus*, Claudia Vettia Agrippina, Maeciana Alexandra ve Claudia Dryantilla Platonis adında çocukları olmuştur (D) (Stemma 1).

A belgesinden kayınpederi Avidius Cassius'un isyanına katıldığı halde Marcus Aurelius tarafından servetine el konularak affedildiğinden söz edilmektedir<sup>35</sup>. B ve C belgele-rinden Marcus Aurelius'un Avidius Cassius'un oğullarına babalarının servetinin yarısını bağırlarken, kızlarına altın, gümüş ve değerli taşlar takdim ettiği öğrenilmektedir. Ayrıca İmparator'un hem Cassius'un kızı Alexandra'ya hem de Onun eşi Dryantianus Antoninus'a sınırsız seyahat özgürlüğü bahsettiği; onların bir *usurpatorun* aile mensupları gibi değil, *Senatus Sinifi*'nın mensupları gibi tam bir güvenlik içinde yaşadıkları ve Marcus Aurelius'un her ikisini de teyzesinin eşine emanet ettiği A belgesinden edinilen bilgiler-dendir.

E belgesinden Tib. Claudius Antoninus Dryantianus'un kenti için *exedralar* inşa ettirmiş olduğu öğrenilmektedir.

<sup>34</sup> Halfmann 1979, 197 no. 129.

<sup>35</sup> DNP 3 (1997) 16 v.d., s.v. «Ti. Claudius Dryantianus Antoninus, no. II 28» (Eck).

P08

TIB. CLAVDIVS FLAVIANVS TITIANVS Q. VILIVS PROCVLVS

L. MARCIVS CELER M. CALPVRNIVS LONGVS

İ.S. II. yy. ortaları

## A [Lykia/Oinoanda]

Heberdey - Kalinka 1897, 41 v.dd. no. 60; IGR III 500 B III (sat. 15-23):

... Ἀπὸ τῆς Κλαυδία[ς] Ἐλένης ||<sup>16</sup> τῆς θυγατρὸς Κλ[α]υδίου [Δ]ρυ|αντιανοῦ καὶ ἀπ[ὸ] Κλαυδ[ι]οῦ | Τιτιανοῦ συνκλ[η]τικοῦ θυ|[γ]ατέρες Κλαυδία[α] Τιτια[ν]ή ||<sup>20</sup> καὶ Κλαυδία Ἰου[λί]α <Οὐει[λί]α> Πρόκλα ἡ γαμηθεῖσα Γαϊψ Κλαυδίψ Κλήμεντι Λικιννι[α]νῷ | ὑπατικῷ. κτλ. (PHI)

## B [Lykia/Patara]

Hicks 1889, 78 no. 31; IGR III 665; TAM II 419 DE (sat. 27 v.d.); EF (sat. 34 v.d.); FG (41 v.d.):

(DE)

... [Ἀννίαν Σεβαστὴν | Φαυστείην, Αύτοκρά]τορος Καίσαρος Μάρπ||<sup>24</sup>κου Αὖ<ρ>ηλίου Ἀντωνεί|νου Σεβαστοῦ γυναικα, | τὴν ιδίαν εὐεργέτιν, | Τιβέριος Κλ(αύδιος) Φλαουιανὸς ||<sup>28</sup> Τιτιανὸς καὶ Κλ(αυδία) Οὐ(ειλία) Πρόκλα.

(EF)

... [Αύτοκράτορα Καίσαρα | Μᾶρκον Αύρηλιον] | Ἀντωνεῖνον Σεβαστόν, ||<sup>32</sup> τὸν σωτῆρα καὶ εὐεργέτην | παντὸς γένους καὶ οἴκου | τοῦ ἔαυτοῦ, Τιβέριος | Κλ(αύδιος) Φλαουιανὸς Τιτιανός.

(FG)

... ||<sup>36</sup> [Αύτοκράτορα Καίσαρα | Λούκιον Αύρηλιον Οὐῆρον] | Σεβαστόν, τὸν σωτῆρα | καὶ εὐεργέτην παντὸς ||<sup>40</sup> γένους καὶ οἴκου τοῦ | ἔαυτοῦ, Τιβέριος | Κλ(αύδιος) Φλαουιανὸς Τιτιανός. (PHI)

## C [Lykia/Patara]

IGR III 667; ILS 8835; TAM II 426 (sat. 1-4):

[Τ]ιβ(έριον) Κλ(αύδιον) Φλαουιανὸν | Τιτιανὸν Κοίντον Οὐίλιον | Πρόκλον Λούκιον Μάρκιον ||<sup>4</sup> Κέλερα Μᾶρκον Καλπούρνιον Λόνγον, δέκα ἀνδρῶν πρώτων, χειλίαρχον πλατύσημον | λεγεώνος πέμπτης Μακεδονι||<sup>8</sup>κῆς, ταμίᾳν Κύπρου, δήμαρχον | [κ]α[ὶ] στρατηγὸν δήμου Ρωμαίων, πρεσβευτὴν Πόντου καὶ Βειθουνίας, ἔπαρχον σειτομετρίου δήμου Ρωμαίων, ||<sup>12</sup> [ἀ]νθύπατον Κύπρου, ἐπιμελητὴν | ὁδοῦ Κλωδίας Κασσίας Ἀννίας Κτιμ]ινίας, ἔτι δὲ καὶ Φλαμινίας, | vac. Οὐιλία [Π]ρόκλα τὸν φ[ίλη]ν<sup>16</sup>τατον πατέρα. vac. (PHI)

## D [Lykia/Patara]

Jameson 1966, 129 no. 2; AE 1967, 519; AE 1968, 499 (sat. 3 v.d.):

Ἄφθορος οἰκονόμος | Κλαυδίου Τιτι||<sup>4</sup>ανοῦ τοὺς θρέψαντας Εὔψυχον | καὶ Ἡράκλειαν μνήμης χάρον ἥ||<sup>8</sup>ρωας. (PHI)

Literatur: PIR III 436; PIR II 870; RE 3/2 (1899) 2721 s.v. «Claudius, no. 154» (Groag)

Krş. Ayrıcı Walton 1929, 66; Jameson 1966, 130; 134; Pflaum 1970, 221 v.d.; Halfmann 1979, 184 no. 107; Halfmann 1982, 640 v.d.; Rémy 1989, 74 v.d. no. 56

Köken: Kadyanda/Patara

Cursus honorum:

- *Xvir stlitibus iudicandis* (C)
- *tribunus militum legionis V Macedonicae* (C)

- *quaestor provinciae Cypri* (C)
- *tribunus plebis* (C)
- *praetor* (C)
- *legatus proconsulis pro praetore provinciae Ponti et Bithyniae* (C)
- *praefectus frumenti dandi* (C)
- *proconsul provinciae Cypri* (C)
- *curator viarum Clodiae, Cassiae, Anniae, Ciminiae, Flaminiae* (C)

C belgesinden tam adını öğrendiğimiz Senatör Tib. Claudius Flavianus Titianus *etc.*'nin akrabalık ilişkileri konusunda modern kaynaklarda biribirinden farklı görüşler ileri sürülmekle birlikte, konu henüz tam olarak açıklığa kavuşmamıştır<sup>36</sup>: Jameson<sup>37</sup>, Kadyanda'dan Claudius Flavianus ve Patara'dan Vilia Procula'nın oğlu olduğunu saptadığı Tib. Claudius Flavianus Titianus'un, Senatör Tib. Claudius Flavianus Titianus *etc.*'nin babası olduğunu düşünmekte ve İmparator Marcus Aurelius, Faustina ve Lucius Verus'u heykellerini diktirerek onurlandıran Tib. Claudius Flavianus Titianus'un (B) baba Titianus olduğunu iddia etmektedir. Halfmann<sup>38</sup> ise Jameson'un<sup>39</sup> Senatör'ün Vilia Procula'nın torunu olduğu düşüncesini kronolojik nedenlerden dolayı gerçekçi bulmaktadır. Çünkü C belgesinden *Pontus et Bithynia* Eyaleti'nin *legatusu* olduğunu öğrendiğimiz Senatör Titianus'un bu görevi, eyalet imparator eyaletine dönüşmeden önceye (yak. İ.S. 165 yılı)<sup>40</sup> tarihleniyor olmalıdır. Bu nedenle Vilia Procula Halfmann'a göre<sup>41</sup>, Senatör Titianus'un büyükannesinden çok annesi olabilir<sup>42</sup> (Stemma 6). Ayrıca Halfmann, Pataralı Senatör Tib. Claudius Agrippinus'un (P02) kızkardeşi Claudia Helene'nin kocası ile Senatör Titianus'un özdeş oldukları düşününcesindedir. Bu durumda Walton<sup>43</sup> ve Pflaum'un<sup>44</sup> yaptıkları gibi, A belgesinde Claudius Titianus'un Senatör C. Claudius Clemens Licinnianus ile evli kızı olarak ismi geçen Claudia Iulia Procula'nın *gens* adı *Vilia* olarak düzeltilmelidir. Böylelikle Titianus'un Claudia Vilia Procula ve Claudia Titiana adında iki kızından haberdar bulunmakta'yız (A). Ayrıca D belgesinden Titianus'un Aphthoros adında bir vekilharcının varlığını öğrenmekteyiz.

*Senatus* kariyeri İ.S. II. yy. ortasına tarihlenen<sup>45</sup> Tib. Claudius Flavianus Titianus *etc.*, *cursus honororumu* en iyi bilinen Lykiali senatörlerden birisidir. Kariyerine *Xviri stlitibus iudicandis*, yani azadlık ve kölelikle ilgili hukuki davallardan sorumlu on kişiden biri olarak başlayan Titianus, *legio V Macedonia tribunus militumluğunu*, Kıbrıs *quaestorluğu* ve *tribunus plebislik* yapmış; *praefectus frumenti dandi*, *Pontus et Bithynia* Eyaleti *legatusluğu*, Kıbrıs *proconsulluğu*, *Viae Clodiae, Cassiae, Anniae ve Ciminiae curatorluğu* görevlerini

<sup>36</sup> OGIS 563; Ormerod - Robinson 1914, 8 v.d.; Walton 1929, 57 n. 1; 66; Jameson 1966, 134; Halfmann 1979, 184, no. 107.

<sup>37</sup> Jameson 1966, 134.

<sup>38</sup> Halfmann 1979, 184 v.d. no. 107.

<sup>39</sup> Jameson 1966, 134.

<sup>40</sup> *Pontus et Bithynia* Eyaleti'nin İ.S. II. yy.'daki statüsü için bk.: Levick - Jameson 1964, 103; ayrıca bk.: Magie 1950, 1592; 1599; Marek 2003, 50. v.dd.

<sup>41</sup> Halfmann 1979, 134.

<sup>42</sup> Konu hk. ayrıca bk.: Halfmann 1982, 640.

<sup>43</sup> Walton 1929, 66.

<sup>44</sup> Pflaum 1970, 222.

<sup>45</sup> Halfmann 1979, 184 no. 107; Halfmann 1982, 640.

üstlenmiştir (C)<sup>46</sup>. Baba tarafından Kadyandalı bir aileye, anne tarafından ise Patara'dan meşhur Vilius'lara mensup olan Titianus'un, baba tarafından ataları hakkında bir bilgimiz yoktur. Bununla birlikte, *Tib. Claudius* isimleri Claudiuslar Sülalesi imparatorlarından alınmış bir Roma vatandaşlık hakkı, dolayısıyla Claudiuslar zamanından beri devam eden politik etkinliğe işaret etmektedir.

Lykia için alışılmışın dışında uzun bir ismi olan *Tib. Claudius Flavianus Titianus Q. Vilius Proculus L. Marcius Celer M. Calpurnius Longus*, adında *Claudius*, *Vilius*, *Marcius* ve *Calpurnius* olmak üzere dört farklı *gens* ismi taşımaktadır. *Claudius* ve *Vilius gens* isimlerinin kaynağı açıklık: *Claudius* isminin baba tarafından, *Vilius* isminin ise anne tarafından atalara dayandığı kesindir. *L. Marcius Celer M. Calpurnius Longus* isimleri, Onun Attaleiali Senatör *L. Marcius Celer Marcus Calpurnius Longus*<sup>47</sup> ile akrabalık ilişkisinin işaretini olmalıdır. Belki de Pataralı *Tib. Claudius Flavianus Titianus etc.*, Attaleiali Senatör tarafından evlat edinilmiştir<sup>48</sup>.

P09

TIB. CLAVDIVS STASITHEMIS

İ.S. III. yy.'ın 2. yarısı

A [Lykia/Xanthos]

Benndorf - Niemann 1884, 67 no. 41; IGR III 581; TAM II 194; Ertekin 2002, 95 no. 9.3.3. (sat. 7 v.d.):

(sol A)

Τιβ(ερίαν) Κλ(αυδίαν) Ἀρσασιν Ξανθίαν | καὶ Πιναρίδα τὴν κρατίστηγν ὑπατικήν, γενομένην  
||<sup>4</sup> γυναικα τοῦ λαμπροτάτου | ὑπατικοῦ Τιβ(ερίου) · Κλ(αυδίου) · Τηλεμάχ[ου], | μητέρᾳ τοῦ  
κρατίστου συν|[x]ληγτικοῦ Τιβ(ερίου) Κλ(αυδίου) Στασιθέμι||<sup>8</sup>[δος ---| --- | --- ]. (PHI)

(sağ B), bk. P05, (sat. 2)

Literatur: PIR<sup>2</sup> 1032; RE 3/2 (1899) 2871, s.v. «Claudius», no. 356» (Groag)

Krş. Ayrıca Barbieri 1952, no. 1004; Halfmann 1982, 640; Christol - Drew-Bear 1990/1, 223; Ertekin 2002, 95 no. 9.3.3

Köken: Xanthos

Tribus: Quirina

Cursus honorum:

- *senatorius*

Yukarıdaki belgeden senatör olduğu öğrenilen *Tib. Claudius Stasithemis*, *Tib. Claudius Arsasis* ile *consularis* *Tib. Claudius Telemakhos*'un (P10) oğulları, *Claudia Arsinoe alias Telemakhis*'in erkek kardeşidir (Stemma 2).

<sup>46</sup> Ayrıca bk.: Halfmann 1979, 184 no. 107; Rémy 1989, 74 v.d. no. 56.

<sup>47</sup> *Marcius Celer Marcus Calpurnius Longus* hk. ayrıntılı bilgi için bk.: Corsten 2006, 53 v.dd.

<sup>48</sup> J.-L. Robert, REG 61 (1948) 202; Jameson 1966, 134 v.dd.; RE Suppl. 12 (1970) 118-199, s.v. «Attaleia», no. 3» (Jameson).

P10

TIB. CLAVDIVS TELEMAKHOS

I.S. III. yy.'ın 1. yarısı

A [Lykia/Xanthos]

Benndorf - Niemann 1884, 67 no. 41; IGR III 581; TAM II 194; Christol - Drew-Bear 1990/1, 214 v.dd.; Ertekin 2002, 96 no. 9.3.4. A-B:

(sol A), bk. P09, (sat. 5)

(sağ A), (sat. 2 v.d.)

... | Τιβ(έριον) Κλαύ[δ(ιον)] Τηλέμαχον Ξάνθιον καὶ Σι||<sup>4</sup>δυμέα, τὸν λαμπρότατον ὑπατικὸν, | ἐν πολλοῖς ἀνδραγαθήσαντα πρότερον, | γενόμενον δὲ καὶ ταμίαν Ἀχαίας, | σεμνότατον πρεσβ[ευ]τὴν [Ἄσ?]ιας καὶ τὸν ||<sup>8</sup> οἰκιστὴν Λαοδικέων Τεραπολειτῶν, | λογιστὴν Καλλατιανῶν πόλεως Μυσ[i]ας | [--- | --- ||<sup>12</sup> --- πατέρα τοῦ κρατίστου]. (PHI)

B [Lykia/Xanthos]

IGR III 613; TAM II 280; Ertekin 2002, 94 no. 9.3.1 (sat. 4 v.d.):

bk.: P03

C [Lykia/Xanthos]

IGR III 614 = 1517; TAM 279; Ertekin 2002, 96 no. 9.3.4. C (sat. 1):

[Τ]ιβέριον Κλαύδιον Τηλέμαχον, | τὸν ἀρίστης μνήμης λαμπρό|[τ]ατον ὑπα[τικό]ν, γενόμενον ||<sup>4</sup> [ἀν]θύπατογ [τῆς Ἀ]φρικῆς, Τιβέρι|[οι Κλαύδιοι ca. 5 κ]αὶ Τηλέμ[αχος καὶ ca. 10]κὴ τὸν | [έ]αυτῶν πάππον?]. (PHI)

Literatür: PIR<sup>2</sup> C 1037; RE 3/2 (1899) 2881 v.d., s.v. «Claudius, no. 364» (Groag); DNP 3 (1997) 21, s.v. «Tib. Claudius Telemachus, no. II 66» (Eck); Thomasson 2009, 162 no. 39:154

Krş. Ayrıca Lambrechts 1937, 23 no. 141; Groag 1939, 122 v.d.; Barbieri 1952, 45 no. 175; Halfmann 1982, 640; Christol - Drew-Bear 1990/1, 223; 225; Syme 1995, 281; Thomasson 1996, 96; Ertekin 2002, 96 no. 9.3.4; Slavich 2003, 278 v.d.; Baker 2006, 52

Köken: Xanthos

Diğer kent vatandaşları: Sidyma

Tribus: Quirina

Cursus honorum:

- *quaestor provinciae Achaiae* (A)
- *legatus proconsulis provinciae Asiae* (A)
- *οἰκιστὴς Λαοδικέων Τεραπολειτῶν* (A)
- *curator civitatis Callatianorum* (A)
- *consul suffectus* (A)
- *proconsul provinciae Africae* (C)

Commodus zamanında Birlik Başrahipliği yapmış olan Tib. Claudius Telemakhos'un oğlu, Claudia Arsasis'in eşi, Senatör Tib. Claudius Stasithemis (P09) ve Tib. Claudia Arsinoe alias Telemakhis'in babaları, Senatör Tib. Claudius Aurelius Telemakhos'un (P05) dedesi dir. C belgesinde belki de Tib. Claudius Aurelius Telemakhos olabilecek torunu ile Tib. Claudius isimlerini taşıyan, ancak *cognomenlerini* bilemediğimiz en az iki torunu tarafından daha onurlandırılmaktadır. A ve C belgelerinden kariyeri öğrenilen Telemakhos, B belgesinde senatör yeğeni Tib. Claudius Attalos'u (P03) onurlandırmaktadır (Stemma 2).

FdXanth VII, 228, n. 38, Senatör Tib. Claudius Telemakhos (P10) ile, Birlik Başrahibi Tib. Claudius Telemakhos'un özdeş olabileceğini düşünmektedir. Eğer bu doğru ise, FdXanth VII 92, Telemakhos'un (P10) Senatus kariyerinden öncesine tarihleniyor olmalıdır. Çünkü bu belgede Onun yalnızca Atlı kariyerinden söz edilmektedir. Aslında bu görüş pek çok modern kaynak tarifinden da desteklenmektedir<sup>49</sup>. Bununla birlikte, bu düşünceye karşı savlar da bulunmaktadır<sup>50</sup>. Halfmann<sup>51</sup>, Birlik Başrahipliği yapmış olan Lykialıların görevlerinin eyalet bazında sınırlı kalması ve Senatus kariyeri yapmamış olmalarından dolayı iki Telemakhos'un özdeş değil baba-oğul oduklarını düşünmektedir. Christol - Drew-Bear<sup>52</sup> de, FdXanth VII 92'de Telemakhos'un (P10) Senatus kariyerinden söz edilmemesi nedeniyle iki Telemakhos'un özdeş olmadığını düşünenlerdir. Reitzenstein<sup>53</sup>, Balland'ın Telemakhos'un bir Atlı Sınıfı kariyerinden ve Birlik Başrahipliği'nden sonra, *Senatus Sınıfı*'na yükselsmiş olduğu düşüncesini isabetli bulmamaktadır. Çünkü bu durumda Onun kent alanındaki faliyetlerinden sonra, beklenmedik bir şekilde *Senatus Sınıfı*'na yükselsmiş olması gerekiirdi. Bu nedenle Senatör Tib. Claudius Telemakhos, Birlik Başrahibi Telemakhos ile özdeş olmaktan ziyade, Onun oğlu olmalıdır<sup>54</sup>. Bütün bu düşüncelerden sonra Baker<sup>55</sup> iki Telemakhos'un birbirile özdeş olmasalar da baba-oğul ilişkisine şüphemle bakmaktadır. Çünkü Ona göre, Birlik Başrahibi Tib. Claudius Telemakhos P11'in de babası olabilirdi.

Kariyerine *Achaiae quaestorluğu* ile başlamış olan Telemakhos, *Asia proconsul legatus-luğundan sonra, fonksiyonunu tam olarak bilemediğimiz Laodikeia Hierapolis oikistesliği*<sup>56</sup> ve Callatia *curatorluğu* ile *cursus honorumuna devam etmiş* görünülmektedir (A). Bundan sonra, konsüllük rütbesine erişen Telemakhos'un, *Africa Eyaleti proconsullüğüne* yükseltmesi, Onun *quaestorluk* ve *curatorluk* yapmış olduğu sırada mali konularda sergilediği üstün başarılarıyla ilişkili olabilir. Christol - Drew-Bear<sup>57</sup>, Telemakhos'un *cursus honorumunu* şu şekilde tarihledirmektedir: İ.S. 220-5 arasında *quaestor*, İ.S. 235-40 arası *consul* ve İ.S. 250-5 yılları arasında *proconsul*.

Xanthos ve Sidyma vatandaşı olduğu bilinen Telemakhos'un, Pinara kenti ile de ailevi bir bağlantısı olduğunu, kentten bulunmuş olan ve yazı karakterinden dolayı Geç Hellenistik ya da Erken İmparatorluk Dönemi'ne tarihlenen bir yazıyla olan onomastik bağlantı göstermektedir: İsmi bilmediğimiz Stasithemis kızı bir kadının, eşi Tlepolemos ve oğlu Pyrros ile birlikte kent için bir *bouleuterion* yaptırdıklarını öğrendiğimiz söz konusu bu belgede geçen Stasithemis ismi, Telemakhos'un erkek kardeşi, dedesi ve büyük dedesinin de isimleridir. Ancak iki aile arasındaki akrabalık ilişkisinin derecesini saptamak aradaki zaman farkından dolayı mümkün olamamaktadır<sup>58</sup>.

<sup>49</sup> Thomasson 1984, 389 no. 154; Devijver 1985, 208 no. 187; Devijver 1986, 162 no. 9; Devijver 1987, 1514-1516 no. 187; Raepsaet - Charlier 1987, 206. Bk.: Baker 2006, 52 dn. 21.

<sup>50</sup> Baker 2006, 52.

<sup>51</sup> Halfmann 1982, 621 v.d.

<sup>52</sup> Christol - Drew-Bear 1990/1, 223.

<sup>53</sup> Reitzenstein 2005, 143 no. 43.

<sup>54</sup> Reitzenstein 2005, 143.

<sup>55</sup> Baker 2006, 53.

<sup>56</sup> *Oikistesliğin* fonksiyonu tam olarak bilinmemektedir. SEG 41, 474'de, *oikistesliği* bilinmeyen bir *beneficium* olarak tanımlanmaktadır; *oikisteslerin* imparator ve *senatus* tarafından atanmış, yerel işleri düzenlemekten sorumlu bir komisyonun üyeleri oldukları düşünülmektedir.

<sup>57</sup> Christol - Drew-Bear 1990/1, 225.

<sup>58</sup> Wurster - Wörrle 1978, 100 v.d.

P11

TIB. CLAVDIVS TELEMAKHOS

İ.S. III. yy.'in 1. yarısı

A [Lykia/Patara]

Christol - Drew-Bear 1990/1, 197 v.d.; SEG 41, 1394; Ertekin 2002, 96 no. 9.3.4. D:

(A)

[--- | Τιθ. Κλαύδιος | Τη]λέμα|[χος ὁ]πατικὸς ||<sup>4</sup> [ὁ π]ατήρ.

(B)

[--- ] Καπηγατίων, πρεσβευτὴν Ἀχαίας δίς, ἀνθύ[πα]τον Κύπρου, ἡγεμόνα λεγεῶνος τετάρτης [Σκυ]ψικῆς, ὑπατον, πρεσβευτὴν Ἀσίας, οἰκιστὴν Δα[ο]||<sup>4</sup>δικέων καὶ Τεραπολειτῶν, λογιστὴν Τρωαδέων | καὶ πάλιν λογιστὴν Ἐφεσίων Τραλλιανῶν | Μαγνήτων Μειλησίων να. ἡ πατρίς.

Literatür: DNP 3 (1997) 21, s.v. «Tib. Claudius Telemachus, no. II 67» (Eck)

Krş. Ayrıca Christol - Drew-Bear 1990/1, 216 v.dd.; Thomasson 1996, 96 v.d. no. 136; Ertekin 2002, 96 no. 9.3.4; Baker 2006, 53

Köken: Xanthos

Tribus: Quirina

Cursus honorum:

- *curator Capenae*
- *legatus proconsulis pro praetore provinciae Achaiae (bis)*
- *proconsul provinciae Cypri*
- *legatus legionis IV Scythicae*
- *consul suffectus*
- *legatus proconsulis provinciae Asiae*
- *οίκιστὴς Λαοδικέων καὶ Τεραπολειτῶν*
- *curator Troadorum*
- *curator civitatis Ephesiorum, Trallianorum, Magnedorum, Milesiorum*

Çocuk ya da çocukları tarafından onurlandırıldığı Xanthos'tan ele geçmiş olan yukarıdaki belgeden tanınan *Consul Tib. Claudius Telemakhos*, kuşkusuz Xanthos'tan daha önce aynı adı taşıyan üç şahsın daha bilindiği meşhur *Tib. Claudiuslar* ile bağlantılıdır<sup>59</sup>. SEG 41, 1394'e göre, bu kişi *TAM* II 194'te onurlandırılan *Tib. Claudius Telemakhos'un* (P10) oğlu, yeğeni ya da kuzeni olmalıdır. Bununla birlikte, aralarındaki akrabalık ilişkisinin kesin olarak tespit edilememesi, *Tib. Claudius Telemakhos'un*, ailinin Christol - Drew-Bear<sup>60</sup> tarafından verilen soy ağacına yerleştirilmesini mümkün kılmamaktadır (bk. Stemma 2). Baker'e<sup>61</sup> göre, P10 ile P11'in kariyerleri arasında bir takım benzerlikler bulunsa da bu ikisinin biribirleriyle özdeş olduklarının düşünülmESİ olanaksızdır, çünkü bu durumunda *cursus honorumda* bir takım uyuşmazlıklar ve düzensizlikler ortaya çıkmaktadır.

<sup>59</sup> Bu ailinin İ.S. II. yy.'daki fertleri için bk.: FdXanth VII 92-94. İ.S. III. yy.'daki fertleri için bk.: *TAM* II 194; SEG 41, 1392. Ailenin soy ağacı için bk.: Christol - Drew-Bear 1990/1, 224. Ayrıca bk.: SEG 41, 1394; DNP 3 (1997) 21, s.v. «Tib. Claudius Telemachus, no. II 67» (Eck).

<sup>60</sup> Christol - Drew-Bear 1990/1, 224.

<sup>61</sup> Baker 2006, 53.

Kariyerine İ.S. III. yy.'ın 1. yarısında Capena *curatorluğu* (Güney Etruria'da vatandaş *foederatus*) ile başlamış görünen Telemakhos, bundan sonra iki yıl boyunca başarılı bir biçimde *Achaia legatusluğu*, *Cyprus procunsullüğü*, Syria Eyaleti'ne bağlı Zeugma'da Euphrates kıyısında konuşlanmış olan *legio IV Scythicanın legatus legionisliği*, *Asia Eyaleti proconsul legatusluğu*, Laodikeia ve Hierapolis *oikistesliği*, Troas Bölgesi ile Ephesos, Tralleis, Magnesia ve Miletos *curator civitateslığı* yapmıştır<sup>62</sup>. Christol - Drew-Bear<sup>63</sup> Telemakhos'un İ.S. 205-10 yılları arasında *praetor* ve İ.S. 235-40 yılları arasında *Asia proconsul legatusluğu* yapmış olması gerektiğini ifade etmektedir.

Christol - Drew-Bear<sup>64</sup>, yukarıda *Senatus Sınıfı*'nda üstlenmiş olduğu görevlerini verdiğimiz Telemakhos'un kariyerinin Kıbrıs valiliğinden sonra yavaşladığını ifade etmektedir. Örneğin Kıbrıs valiliği yapmış bir diğer Lykialı olan Tib. Claudius Flavianus Titianus etc. (P08), *legio V Macedonia tribunus militumluğunu* Kıbrıs valiliği görevinden önce gerçekleştirmiştir. Telemakhos'un Kıbrıs valiliğinden sonra gerçekleştirmiş olduğu *IV. Scythicanın legatus legionisliği* görevi ise söz konusu lejyonun bilinen on iki *tribunu-*sundan üçünün Doğu kökenli olması dolayısıyla şaşırtıcı değildir. Telemakhos'un *tribu-*nuskadan sonra aradaki aşamaları atlayarak doğrudan *consulüğe* yükselen çok nadir rastlanan ve açıklanması güç bir durum iken, *consulükten* hemen sonra *Asia Eyaleti proconsul legatusluğununa* getirilmiş olması örneği olmayan bir durum değildir<sup>65</sup>. *Asia Eyaleti legatusluğunun* yanı sıra, Laodikeia ve Hierapolis kentleri *oikistes* olarak da anılan Telemakhos, belki de *legatusluğu* sırasında Laodikeia ve Hierapolis kentlerindeki kamusal yapıların inşasından sorumlu olduğu için bu unvanı almıştır<sup>66</sup>. Baker<sup>67</sup> ise, Laodikeia ve Hierapolis kentleri *oikistesliğini* İ.S. III. yy. başlarında *Asia Eyaleti*'nden ayrılarak kurulan Phrygia-Karia Eyaleti'nin kuruluşu ile ilişkilendirmektedir ki bizce de bu düşünce oldukça yerindedir.

## P12

C. IVLIVS MAXIMIANVS DIOPHANTOS

İ.S. III. yy.'ın 1. yarısı?

A [Lykia/Lydai]

Hicks 1889, 68 v.dd. no. 20; IGR III 524; TAM II 145 (sat. 15):

[Γ(άιον) Ἰ]ούλιον Γ(άιον) Ιουλίου Διοφάντου | ψὶὸν Διόφαντον Λυδάτην πολιτευσάμενον ἐν ταῖς κατὰ Λυκίαν ||<sup>4</sup> πόλεσι πάσαις, ἀρχιερατεύσαν|τα τῶν Σεβαστῶν καὶ γραμματεύσαντα Λυκίων τοῦ ἔθνους, προγόνων ἵππαρχων ναυάρχων Λυκι||<sup>8</sup>αρχῶν, πατέρα συγχλητικοῦ, καταλιπόντα καὶ τῇ πατρὶ εἰς | τὸ διηγεκὲς δωρεάς εἰς θέσιν | ἑλαίου, Λυδατῶν ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τὸν ἴδιον πολίτην καὶ εὐεργέτην· τὸν δὲ ἀνδριάντα κατέστησαν ἐκ τῶν ἴδιων οἱ υἱοί αὐτο[ῦ] | Ιούλιος Μαξιμιανὸς Διόφαντος ||<sup>16</sup> [καὶ ---]. (PHI)

<sup>62</sup> Telemakhos'un kariyeri bk.: Christol - Drew-Bear 1990/1, 202 v.dd.

<sup>63</sup> Christol - Drew-Bear 1990/1, 225.

<sup>64</sup> Christol - Drew-Bear 1990/1, 206.

<sup>65</sup> *Asia* ve *Africa* eyaletlerinden *consulükten* hemen sonra valiliğe yükselen başka valiler de bilinmektedir: Bk.: Christol - Drew-Bear 1990/1, 208 no. 242-243.

<sup>66</sup> Christol - Drew-Bear 1990/1, 206.

<sup>67</sup> Baker 2006, 53.

## B [Lykia/Lydai]

Hicks 1889, 70 no. 21; IGR III 525; TAM II 136 (1 v.d.):

Γ(άιον) Ἰούλιον Γ(άιον) Ἰουλίου Διο|φάντου υἱὸν Βουλτινία | Μαξιμιανὸν Διόφαντον ||<sup>4</sup>  
Λυδάτην, τὸν κράτιστον | συγκλητικόν, Λυδατῶν | ἡ βουλὴ καὶ ὁ δῆμος τὸν | ἴδιον πολίτην καὶ  
||<sup>8</sup> εὐεργέτην. (PHI)

Literatur: PIR<sup>2</sup> I 418; RE 10/1 (1918) 676, s.v. «Iulius, no. 349» (Groag)

Krş. Ayrıca Hicks 1889, 58; TAM II, s. 45; Halfmann 1979, 201, no. 137a; Puech 2002, 292; Tietz 2003, 155 v.dd.; Reitzenstein 2011, 215 v.d. no. 75

Köken: Lydai

Tribus: Voltinia

Cursus honorum:

- *senatorius* (A. B)

Birlik Başrahipliği'nin İmparator Commodus zamanına tarihlendiği düşünülen<sup>68</sup> C. Iulius Diophantos'un oğludur (Stemma 3). A belgesinde ismini bilemediğimiz erkek kardeşi ile birlikte babasını onurlandıran C. Iulius Maximianus Diophantos; ὁ κράτιστος συνκλητικός olarak anıldığı B belgesinde, vatanı Lydai kentinin Halk ve Danışma meclisleri tarafından *euergetes* olarak bir heykel ile onurlandırılmaktadır. Senatör olması dışında kariyeri hakkında herhangi bir bilgimiz bulunmamaktadır. Tietz'in<sup>69</sup> kronolojik düzenebine göre, İ.S. II. yy.'ın ikinci yarısında yaşamış ve senatörlük yapmış olması gereklidir; Puech<sup>70</sup> ve Reitzenstein<sup>71</sup>, Stemma 8'de Onun zamansal düzenini bir kuşak ileriye, yani İ.S. III. yy.'ın 1. yarısına yerleştirmiştir. Diophantos'un annesi Aelia Hegemonis'in IGR III 535'in 4.-6. satırları arasında "μάμμην συνκλητικῶν" olarak övülmüş, Diophantos'un *C. Iulius praenomen* ve *gens* isimlerini taşıması gereken senatör oğlunun varlığını göstermektedir.

P13

C. SVLPICIVS IVSTVS DRYANTIANVS

İ.S. III. yy.'ın 1. yarısı

## A [Africa/Utica]

Veyne 1961, 10 v.dd.; AE 1964, no. 179; AE 1973, no. 575; Ertekin 2002, 89, no. 9.1.1. C (sat. 4 v.d.):

*C(aiae) Sulpiciae [Di]dymiana c(larissimae) [f(eminae)], | coniugi Q(uinti) Vin[i(i)]*  
||<sup>4</sup>*Victorini c(larissimi) v(iri), fil(iae) | C(aii) Sulpici Iusti c(larissimi) v(iri) | Calpurnius*  
*Gabinifus] | patronae.*

## B [Lykia/Oinoanda]

Heberdey - Kalinka 1897, 41 v.dd., no. 60; IGR III 500 B III; Ertekin 2002, 89 no. 9.1.1. A (sat. 5-14):

... | Ἀπὸ τῆς Κλαυδίας Ἀμμιανῆς | Δρυαντίλλης καὶ Σουλπικίου Πωλλίωνος συνκλητικοῦ ||<sup>8</sup>  
Σου[λ]πίκιος Ἰοῦστος ὁ ἀνθυπατεύσας Λυκίας καὶ Παμφυλίας καὶ Σουλπίκιος Πωλλίων ὁ

<sup>68</sup> Reitzenstein 2011, 215 v.d. no. 75.

<sup>69</sup> Tietz 2003, 155.

<sup>70</sup> Puech 2003, 292.

<sup>71</sup> Reitzenstein 2011, 249 v.d.

πρεσβεύσας σὸν ||<sup>12</sup>τῷ ἀδελφῷ καὶ Σουλπικίᾳ | Ἀγριππεῖνα ἡ γαμηθεῖσα | [Σ]οσσίψ Φάλκω[ν]ι ὑπατικ[ῷ].] κτλ.

C [Pisidia/Senir]

French 1991, 55 v.d., no. 5; AE 1991, no. 1528; Ertekin 2002, 89, no. 9.1.1. B (sat. 14 v.d.):

*Imperator Cæsar | L(ucius) Sèptimus Severus | [Pius] Pertinax [Aug(ustus)] ||<sup>4</sup> Arabicus Adiabeni|cus Parthicus | max(imus) pontife[x] | [ma]x(imus), trib(unicia) potest(ate) [VI] ||<sup>8</sup> imp(erator) XII, co(n)s(ul) II, proco(n)s(ul), | vac. {v} p(ater) p(atriae), et Imp(erator) Caesar | M(arcus) Aurelius Anto|ninus [Augustus et] ||<sup>12</sup> [[P(ublius) Septimius Geta]] | Caes(ar) restituerunt | per Ca[i]um Sulpici|um Iustum Dr[y]||<sup>16</sup>antianum pro<o(n)>s(ulem) | vac. | VIII | ἡ.*

Literatür: PIR<sup>2</sup> S 1009; RE 4A (1931) 813 s.v. «Sulpicius Iustus, no. 73» (Groag); RE Suppl. 14 (1978) 748 s.v. «C. Sulpicius Iustus, no. 73» (Eck); Thomasson 2009, 278 no. 30:045a(1), 30:068

Krş. Ayrıca Dessau 1899, 201, n. 1; Lambrechts 1937, 38, no. 361; Barbieri 1952, 114, no. 492; Jameson 1966, 125-130; Thomasson 1984, 286, no. 68; Rémy 1989, 318 no. 269; Ertekin 2002, 89 v.d., no. 9.1.1

Köken: Patara

Cursus honorum:

- *procosonsul provinciae Lyciae et Pamphylliae* (B)

Senatör Sulpicius Pollio ve Claudia Ammiana Dryantilla'nın oğulları olan C. Sulpicius Iustus, Septimius Severus zamanında (C) *Lycia et Pamphyllia* Eyaleti valiliği yapmıştır (B). B belgesinden Sulpicius Iustus'un İ.S. 193 yılı *consul ordinarius* Sosius Falco ile evlenen kız kardeşi Sulpicia Agrippina'dan haberdar bulunmaktayız. Isparta'da bulunmuş ve İ.S. 198 yılına tarihlenen bir mil taşı olan C belgesinden, C. Sulpicius Iustus'un tam adı öğrenilmektedir: Buna göre, Iustus anne tarafından gelen Dryantianus ismini de taşımaktadır. *Usurpator* Regelianus'un annesi ya da eşi olan Sulpicia Dryantilla, Sulpicius Iustus Dryantianus'un ya da erkek kardeşi Sulpicius Pollio'nun (P14) kızı olmalıdır. A belgesinden, C. Sulpicius Iustus'un Utica kökenli Senatör Q. Vinius Victorinus'un eşi olan kızı C. Sulpicia Didymiana'nın varlığı öğrenilmektedir (Stemma 5).

P14

C. SVLPICIVS POLLIO

İ.S. III. yy.'ın 1. yarısı

A [Italia/Roma]

CIL VI 2086; Pasoli 1950, 165 v.d. no. 86 (sat. 9); Ertekin 2002, 90 v.d. no. 9.1.2. B:

... [XIII kal(endas) Iun(ias)] adfuerunt L(ucius) Armenius Peregrinus praet(or), promag(ister), Cn(aenus) Catilius Severus, T(itus) Statilius Silianus, C(aius) Sulpicius Pollio, Aelius Coeranus etc.

B [Italia/Roma]

CIL VI 2086; 2103a+b; 2100b; AE 1998, 113; Scheid 1998, 285 v.d. 99; Ertekin 2002, 90 v.d. no. 9.1.2. C

(A), (sat. 1-3; 5; 10)

|<sup>1</sup> ... et immolaverunt per C. Sulpicium Pollionem promag(istrum,) etc.

|<sup>2</sup> --- adfuerunt |<sup>3</sup> C. Sulpicius Pollio promag(ister) etc. ---

|<sup>5</sup> ... et immolaverunt per C. Sulpicium Pollionem promag(istrum,) ...

|<sup>10</sup> ... adfuerunt proma(gister) C. Sulpicius Pollio P. Aelius Coeranus iun(ior) ---

(B), (sat. 6; 9; 10; 16; 19 v.d.)

|<sup>6</sup> ... et immolavit C. Sulpicius Pollio promag(ister) etc.

|<sup>9</sup> ... adfuerunt C. Sulpicius Pollio, P(ublius) Aelius Coeranus etc.

|<sup>10</sup> ... [--- Adfurent L. Armenius Peregrinis proma(gister) C. Sulpicius Pollio, P. Aelius Coeranus Iun(ior)---] | etc.

... ||<sup>16</sup> [sus sit et immolavit C. Sulpicius Pollio] promag(ister) etc.

|<sup>19</sup> [Aug(ustae) b(ovem) f(eminam) a(vratam). Adfuerunt C. Sulpicius Pollio, P. Aelius Coeranus iunior, M. [---]]||<sup>20</sup> [---] vac.

C [Italia/Roma]

*CIL VI* 2104a (32388); *ILS* 5039; Pasoli 1950, 166 v.d., no. 88; Scheid 1998, 294–296, 100a (recto); Ertekin 2002, 90 vd., no. 9.1.2. D; *AE* 2003, 4 (sat. 9):

... |<sup>9</sup>... *Catil(ius) Severus, Statil(ius) Silianus, Sulpic(ius) Pollio, Fl(avius) Archelaus, Armenius* | [*Peregrinus*, ---] etc.

D [Lykia/Oinoanda]

Heberdey - Kalinka 1897, 41 v.dd. no. 60; *IGR III* 500 B III; Ertekin 2002, 90 vd. no. 9.1.2. A (sat. 5-14):

Bk. P13, B

Literatür: *PIR 1 III* 730; *RE* 4A (1931) 821, s.v. «C. Sulpicius Pollio, no. 87» (Groag)

Krş. Ayrica Dessau 1899, 201 n. 1; Lambrechts 1937, 38 no. 363; Barbieri 1952, 114 no. 494; Jameson 1966, 125; Rémy 1989, 318 no. 269; Ertekin 2002, 90 v.d. no. 9.1.2.

Köken: Patara

Cursus honorum:

- *legatus proconsulis pro praetore provinciae Lyciae et Pamphyliae* (D)

Senatör Sulpicius Pollio ve Claudia Ammiana Dryantilla'nın oğulları olan C. Sulpicius Pollio, Septimius Severus zamanında *Lycia et Pamphylia* Eyaleti *legatuslugu* yapmıştır. *Usurpator* Regalianus'un eşi ya da annesi olan Sulpicia Dryantilla, yukarıda da belirtildiği gibi, Sulpicius Pollio ya da erkek kardeşi Sulpicius Iustus Dryantianus'un (P13) kızı olmalıdır. Dessau<sup>72</sup>, Caracalla zamanında «Arval Kardeşler» rahibi olarak belgelenen (A–C) C. Sulpicius Pollio'nun, baba Sulpicius Pollio ile mi yoksa oğlu *Legatus* Pollio ile mi özdeş olduğu konusunda kesin bir şey söyleyemezken, Groag<sup>73</sup>, Onun oğlu Sulpicius Pollio olduğunu düşünmektedir. Sulpicius Pollio, Afrika Utica'da onurlandırılan Senatör Q. Vinius Victorinus'un eşi C. Sulpicia Didymiana'nın babası olmalıdır (Stemma 5).

<sup>72</sup> Dessau 1899, 199 v.dd.

<sup>73</sup> RE 4A (1931) 821 s.v. «C. Sulpicius Pollio, no. 87» (Groag).

P15

Q. VILIVS TITIANVS --- QVADRATVS

İ.S. II yy.'ın 1. yarısı

A [Korinthia/Korinthos]

CIL III 537; Groag 1939, 107 v.d. (sat. 1):

*Q. Vil[lio (?)..f.] ... | Titia[no] | Quadra[tō] .... ||⁴ IIIIvir(o) vi[ar(um) cur(andarum), trib(uno)] | la[ft]icl(avio) [le]g(ionis) ...., [leg(ato) prov(inciae)] | Ach(aiae) ob ius[titiam et fidem], | quam circa [universam] ||⁸ Achaia[m exhibuit], | qu[a]m pro pr(aetore) | [administravit], [M.] An[t] onius [M. f. ...] | Nigrinus ...*

Literatür: *PIR*<sup>1</sup> III 434. 435

Krş. Ayrıca Groag 1939, 107 v.d.; Halfmann 1979, 172 no. 91; Halfmann 1982, 640

Köken: Patara

Tribus: Vilina

Cursus honorum:

- *IVvir viarum curandarum*
- *tribunus laticlavius legionis*
- *legatus proconsulis pro praetore provinciae Achaiae*

Q. Vilius Titianus'un oğlu ya da torunu olmalıdır (Stemma 6). Yukarıdaki belgeden *Ordo senatorius* kariyerine, Roma kentindeki ana yolların bakımından sorumlu dört kişiden biri olarak başladığı öğrenilen Q. Vilius Titianus, daha sonra lejyon binbaşılığı ile ardından *legatus propraetorae provinciae Achaiae* görevlerini üstlenmiştir. Elimizde başka bir belge olmamasından ötürü, Quadratus'un yukarıda saydıklarımız dışında başka ne gibi görevler üstlendiğini bilemiyoruz. Ancak İmparator Antoninus Pius zamanında *legatus Augusti pro praetore Achaiae* olan Quadratus, Groag'a<sup>74</sup> göre, burada belki de ölmüş olan *proconsul*ü temsilen görev yapmıştır.

### Genel Değerlendirme

İlk senatörünü İ.S. I. yy.'ın 2. yarısında çıkarmış görünen Lykia'dan, İ.S. II. ve III. yy.'lardan başka senatörler bilinse de bunların sayısı diğer bölgelerle karşılaştırıldığında genelde sınırlı kalmıştır. İ.S. I. yy.'dan yalnızca bir senatörün bilindiği Lykia'dan, II. yy.'da Lykia kökenleri kesin olan 4-5 senatör belgelendirmektedir. Lykia en çok senatörü ise İ.S. III. yy.'da Roma'ya göndermiştir. İ.S. II. yy.'da Patara en fazla senatör çıkan Lykia kenti iken II. yy.'dan hiç senatörün bilinmediği Xanthos senatör sayısı bakımında İ.S. III. yy.'da Patara ile yarışmaktadır. Lykia'nın senatör çıkan bir diğer kenti ise Lyda'dır.

Sayıları az da olsa, içlerinde *Ordo senatorius*un zirve memuriyeti olan *Africa Eyaleti proconsul*üğünne kadar tırmanmış olanların da bulunduğu Lykialı senatörlerden üçü *consul suffectus*luğu kadar yükselmışlardır: Xanthoslu Tib. Claudius Agrippinus (P02), İ.S. II. yy.'da konsüllüğe erişen iki Lykialıdan ilkidir. Lykia, bir diğer *consul suffectus*unu (P10) İ.S. II. yy. sonu - III. yy. başlarında çıkarmış görünümektedir. Aynı zamanda Lykia'nın ilk ve tek *Africa Eyaleti* valisi olan Telemakhos, bölgeden bilinen, *Senatus* kariyerinin zirvesine ulaşmış tek örnektir. Ancak İ.S. II. yy.'da sadece Afrika'daki Cirta kentinden bile bir

<sup>74</sup> Groag 1939, 107.

dizi konsülün biliniyor olması<sup>75</sup>, toplam iki *consul*ün belgelendiği Lykia'nın Roma yönetimindeki sınırlı payını göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Xanthoslu Tib. Claudius Telemakhos (P11), İ.S II. yy. sonu - III. yy. başlarında yaşamış olması gereken bir diğer Lykialı *consul*dur.

Lykialı senatörlerin *cursus honorum*ları bir kaç意外 dışında ne yazık ki çok sınırlı olarak belgelere yansımıştir. *Ordo senatoriusa* mensup oldukları çoğunlukla yazılarda geçen akrabalık ilişkileri dolayısıyla öğrenilen Lykialı senatörler içerisinde de *senatus* kariyerinde önemli görevler üstlenmiş olan senatörlerin bulunuyor olması ihtimal dahilindedir. Ancak eldeki belgeler bu gün itibarıyle sınırlı sayıda Lykialı senatörün varlığından ve onların *cursus honorum*larından haberdar olmamıza olanak vermektedir.

---

<sup>75</sup> Alföldy 1977, 64.

## Kaynakça ve Kısalmalar

- AAnt De Anatolia Antiqua – Eski Anadolu.
- AAWW Anzeiger der Österreichischen Akademie der Wissenschaften in Wien.
- Adak 1996 M. Adak, "Claudia Anassa. Claudia Anassa - Eine Wohltäterin aus Patara", EA 27, 1996, 127-142.
- AE L'année épigraphique.
- Aichinger 1979 A. Aichinger, "Die Reichsbeamten der römischen Macedonia der Prinzipatsepoke", Arh.vest. 30, 1979, 603-691.
- Alföldy 1977 G. Alföldy, Konsulat und Senatorenstand unter den Antoninen (1977).
- Alföldy – Straub 1970 A. Alföldy – J. Straub (Hrsgg.), Bonner Historia Augusta Colloquium 1968/1969.
- AMS Asia Minor Studien.
- AncSoc Ancient Society.
- Arh.vest. Arheološki vestnik, Ljubljana.
- AS Anatolian Studies. Journal of the British Institute of Archaeology at Ankara.
- Baker 2006 P. Baker, "Les Telemachi de Xanthos Réflexions préliminaires à partir de nouveaux documents", bk.: Dörtlük et alii 2006, 49-60.
- Baker – Thériaul 2002 P. Baker – G. Thériault, "Prospection épigraphique", bk.: Courtils – Laroche 2002, 302-305.
- Baker – Thériaul 2003 P. Baker – G. Thériault, "Prospection épigraphique", bk.: Courtils – Laroche 2003, 431-435.
- Barbieri 1952 G. Barbieri, L'albo Senatoria da Settimio Severo a Carino (193-285) (1952).
- BE Bulletin épigraphique.
- Benndorf – Niemann 1884 O. Benndorf – G. Niemann, Reisen in Lykien und Karien, I: Reisen im südwestlichen Kleinasien (1884)
- BJ Bonner Jahrbücher des Rheinischen Landesmuseums in Bonn und des Vereins von Altertumsfreunden im Rheinlande.
- Brandt – Kolb 2005 H. Brandt – F. Kolb, Lycia et Pamphylia. Eine römische Provinz im Südwesten Kleinasiens (2005).
- BSAF Bulletin de la Société nationale des antiquaires de France.
- Cass. Dio Cassius Dio, Roman History, with an English translation by E. Cary, I-IX, London 1914-1927 (The Loeb Classical Library).
- Christol – Drew-Bear 1990/1 M. Christol – T. Drew-Bear, "Un sénateur de Xanthos", JS, 1990/1, 195-226.
- CIG Corpus Inscriptionum Graecarum.
- CIL Corpus Inscriptionum Latinarum.
- Cod. Iust. (Codex Iustiniani) P. Krueger (ed.), Corpus Iuris Civilis, II: Codex Iustinianus<sup>8</sup> (1906).
- Corsten 2006 Th. Corsten, "Ein Epigramm für Poseidon als Gott der ländlichen Fruchtbarkeit", Adalya 9, 2006, 53-62.
- Courtils – Laroche 2002 J. des Courtils – D. Laroche, "Xanthos et le Letoon. rapports sur la Campagne de 2001", AAnt 10, 2002, 297-333.
- Courtils – Laroche 2003 J. des Courtils – D. Laroche, "Xanthos et le Letoon. rapports sur la Campagne de 2002", AAnt 11, 2003, 423-456.
- Dessau 1899 H. Dessau, "Die Familie der Kaiserin Sulpicia Dryantilla", ZfN 22, 1899, 199-205.

- Devijver 1976 H. Devijver, *Prosopographia militiarum equestrium quae fuerunt ab Augusto ad Gallienum*, I (1976)
- Devijver 1985 H. Devijver, "Equestrian Officers from the East", ZPE 59, 1985, 205-223.
- Devijver 1986 H. Devijver, "Equestrian Officers from the East", bk.: Freeman – Kennedy 1986, 109-225.
- Devijver 1987 H. Devijver, *Prosopographia militiarum equestrium quae fuerunt ab Augusto ad Gallienum*, IV (1987).
- DNP Der Neue Pauly.
- Dorutiu-Boilă 1977a E. Dorutiu-Boilă, "M. Arruntius Claudianus praefectus classis et ripae Danuvii", StudClas 17, 1977, 89-100.
- Dorutiu-Boilă 1977b E. Dorutiu-Boilă, "Der Niedermoesische Limes unter Domitian zu einer Inschrift aus Ephesos", bk.: Haupt – Horn 1977, 289-296
- Dönmez-Öztürk 2010 F. Dönmez-Öztürk, Lykia Bölgesi'nde Roma Vatandaşlık Hakkı Verme Politikası. Principatus'un Başlangıcından İ.S. 212'ye Kadar (İstanbul) (MÜ SBE Yayımlanmamış Doktora Tezi 2010).
- Dörtlük et alii 2006 K. Dörtlük – B. Varkıvanç – T. Kahya – J. Des Courtils – M. Doğan-Alparslan – R. Boyraz (edd.), III. Likya Sempozyumu 07-10 Kasım 2005 Antalya. Sempozyum Bildirileri (İstanbul).
- EA Epigraphica Anatolica. Zeitschrift für Epigraphik und historische Geographie Anatoliens.
- Eck 1980 W. Eck, "Epigraphische Untersuchungen zu Konsuln und Senatoren des 1–3. Jh. n. Chr.", ZPE 37, 1980, 31-68.
- Eichler 1969 F. Eichler, "Ephesos: Grabungsbericht 1968", AAWW 106, 1969, 131-146.
- Ertekin 2002 E. Ertekin, III. yy.'da Kariyer Yapmış Olan Küçükasya Kökenli Roma Senatörleri (İstanbul) (MÜ Yayımlanmamış Doktora Tezi 2002).
- FdXanth VII A. Balland, Fouilles de Xanthos, VII: Inscriptions d'époque impériale du Létōon (Paris).
- Freeman – Kennedy 1986 P. Freeman – D. Kennedy (edd.), The Defence of the Roman and Byzantine East (Proceedings of a colloquium held at Sheffield in April 1986, BAR-S297) (1986).
- French 1991 D. French, "Sites and Inscriptions from Phrygia, Pisidia and Pamphylia", EA 17, 1991, 51-68.
- Groag 1939 E. Groag, Die Römischen Reichsbeamten von Achaia bis auf Diokletian (1939).
- Habicht 1974 Ch. Habicht, "Zwei Römische Senatoren aus Kleinasiens", ZPE 13, 1974, 1-6.
- Halfmann 1979 H. Halfmann, Senatoren aus dem östlichen Teil des Imperium Romanum (1979).
- Halfmann 1982 H. Halfmann, "Die Senatoren aus den Kleinasiatischen Provinzen des römischen Reiches vom 1. bis 3. Jahrhundert", bk.: Atti del Colloquio internazionale AIEGL su epigrafia e ordine senatorio, Roma, 14-20 maggio 1981, II, Tituli 5 (1982) 603-650.
- Halfmann 2008 H. Halfmann, "Die ersten römischen Senatoren aus Kleinasiens", bk.: Winter 2008, 297-307.
- Haupt – Horn 1977 D. Haupt – H. G. Horn (Hrsgg.), *Studien zu den Militärgrenzen Roms*, Vorträge des 10. internationalen Limeskongresses Germania inferior (Beihet B 38) (1977).
- Heberdey – Kalinka 1897 R. Heberdey – E. Kalinka, Bericht über zwei Reisen im südwestlichen Kleinasiens, ausgeführt im Auftrage der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften (1897)

- Hicks 1889 F. L. Hicks, "Inscriptions from Casera, Lydae, Patara, Myra", JHS 10, 1889, 46-85.
- IEph H. Engelmann – D. Knibbe – R. Merkelbach (Hrsgg.), Die Inschriften von Ephesos, III (IGSK 13).
- IGR Inscriptiones Graecae ad res Romanas pertinentes (Cagnat).
- ILS Inscriptiones Latinae selectae (Dessau).
- İplikçioğlu 1983 B. İplikçioğlu, Die Repräsentanten des senatorischen Reichsdienstes in Asia bis Diokletian im Spiegel der ephesischen Inschriften (1983).
- Jameson 1966 S. Jameson, "Two Lycian Families", AS 16, 1966, 125-137.
- JHS Journal of Hellenic Studies.
- JNES Journal of Near Eastern Studies.
- JÖAI Jahreshefte des Österreichischen Archäologischen Instituts.
- JRS Journal of Roman Studies.
- JS Journal de Savant.
- Karthago Revue d'Achéologie Africaine.
- Knibbe 1968/71 D. Knibbe, "Neue Inschriften aus Ephesos", JÖAI 49, 1968/71, Beiblatt 1-55.
- Kokkinia 2000 C. Kokkinia, Die Opramoas-Inschrift von Rhodiapolis (2000).
- KP Der Kleine Pauly.
- Lambrechts 1936 P. Lambrechts, La composition du sénat romain de l'accès au trône d'Hadrien à la mort de Commode (177-192) (1936).
- Lambrechts 1937 P. Lambrechts, La composition du sénat romain de Septime Sévère à Dioclétien (193-284) (1937).
- Larsen 1946 J. Larsen, "Tituli Asiae Minoris, II, 522 and the Dating of Greek Inscriptions by Roman Names", JNES 5, 1946, 55-63.
- LBW P. Le Bas – W. H. Waddington, Voyage archéologique en Grèce et en Asie Mineure, fait pendant les années 1834 et 1844 (1847-1877); inscriptions Grecques et Latines<sup>3</sup> (1972).
- Levick – Jameson 1964 B. Levick – S. Jameson, "C. Creperius Gallus and His Gens", JRS 54, 1964, 98-106.
- Magie 1950 D. Magie, Roman Rule in Asia Minor I-II (1950).
- Marek 1994 Ch. Marek, "1992 Çankırı ve Kastamonu'da Araştırmalar, Kaunos ve Patara Kazılarında Epigrafik Araştırma", AST 11, 1993 (1994) 85-104.
- Marek 2003 Ch. Marek, Pontus et Bithynia. Die römischen Provinzen im Norden Kleinasiens (2003).
- Mionnet 1822 T. E. Mionnet, Description de Médailles Antiques, Grecques et Romaines, Suppl. II (1822).
- OGIS Orientis Graeci Inscriptiones Selectae
- Ormerod – Robinson 1914 H. A. Ormerod – S. G. Robinson, "Inscriptions from Lycia", JHS 34, 1914, 1-35.
- Özüsağlam-Mutlu 2011 Z. Özüsağlam-Mutlu, Principatus Devri'nde Lykia ve Pamphylia Kökenli Roma Senatörleri (MÜ Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi 2011).
- Pasoli 1950 A. Pasoli, Acta Fratrum Arvalium (1950).
- Petersen – Luschan 1899 E. Petersen – F. von Luschan, Reisen im südwestlichen Kleinasiens, II: Reisen in Lykien, Milyas und Kibyrratis (1899).
- Pflaum 1970 H.-G. Pflaum, "La Valeur de la Source inspiratrice de la Vita Hadriani et de la Vita Marci Antonini a la Lumière des Personnalités Contemporaines Nommément Citées", bk.: Alföldy – Straub 1970, 173-232.

- Pflaum 1978/79 H.-G. Pflaum, "M. Arruntius Claudianus, premier sénateur romain de Lycie", BSAF, 1978/79, 223-228.
- PHI The Packard Humanities Institute: Searchable Greek Inscriptions (<http://epigraphy.packhum.org/inscriptions/main>)
- PIR Prosopographia Imperii Romani.
- PME Prosopographia Militarium Equestrium quae fuerunt ab Augusto ad Gallienum.
- Puech 2002 B. Puech, Orateurs et sophistes grecs dans les inscriptions d'époque impériale (2002)
- Raepsaet – Charlier 1987 M. Raepsaet – Th. Charlier, Prosopographie des femmes de l'ordre senatorial (I<sup>er</sup>-II<sup>e</sup> siècles) (1987).
- RE Paulys Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft.
- REG Revue des études grecques.
- Reitzenstein 2005 D. Reitzenstein, Die Archiereis des lykischen Bundes (Ludwig Maximilian Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi 2005)
- Reitzenstein 2011 D. Reitzenstein, Die Lykischen Bundespriester: Repräsentation der kaiserzeitlichen Elite Lykiens (2011).
- Rémy 1989 B. Rémy, Les carrières senatoriales dans les provinces romaines d'Anatolie au Haut Empire (31 av. J.-C. - 284 après J.-C.). Pont-Bithynie, Galatia, Cappadocia, Lycie-Pamphylie et Cilicie (1989).
- Reynolds 1982 J. Reynolds, Aphrodisias and Rome (1982).
- Sarikakis 1977 T. H. Sarikakis, Ρωμαίοι ἀρχοντες της Επαρχίας Μακεδονίας (1977).
- Scheid 1975 J. Scheid, Les frères arvales. recrutement et origine sociale sous les empereurs julio-claudiens (1975).
- Scheid 1998 J. Scheid, Commentarii Fratrum Arvalium qui supersunt: Les copies épigraphiques des protocoles annuels de la confrérie Arvale (21 av.-304 ap. J.-C.) (1998).
- SE Studi ellenistici.
- SEG Supplementum Epigraphicum Graecum.
- SHA Scriptores Historiae Augusta, The Scriptores Historiae Augustae, with an English translation by D. Magie (1998) (The Loeb Classical Library).
- Slavich 2003 C. Slavich, "Due famiglie dell'aristocrazia licia in età imperiale", SE 13, 2003, 275-296.
- StudClas Studii clasice.
- Suceveanu 1991 A. Suceveanu, "M. Arruntius Claudianus et l'annexion romaine de la Dobroudja", AncSoc 22, 1991, 255-276.
- Syme 1980 R. Syme, "Guard Prefects of Trajan and Hadrian", JRS 70, 1980, 64-80.
- Syme 1995 R. Syme, Anatolica: Studies in Strabo (1995).
- Şahin 1991 S. Şahin, "Bemerkungen zu lykischen und pamphylianischen Inschriften", EA 17, 1991, 113-138.
- TAM Tituli Asiae Minoris.
- Thomasson 1984 B. E. Thomasson, Laterculi Praesidum I (1984).
- Thomasson 1996 B. E. Thomasson, Fasti Africani: Senatorische und ritterliche Amtsträger in den römischen Provinzen Nordafrikas von Augustus bis Diokletian (1996).
- Thomasson 2009 B. E. Thomasson, Laterculi Praesidum, I, ex parte retractatum (2009).

- Tietz 2003 W. Tietz, Der Golf von Fethiye. Politische, ethnische und kulturelle Strukturen einer Grenzregion vom Beginn der nachweisbaren Besiedlung bis in die römische Kaiserzeit (2003).
- Veyne 1961 P. Veyne, "Une parente de Régalien a Utique", *Karthago* 11, 1961, 10-16.
- Walton 1929 C. S. Walton, "Oriental Senators", *JRS* 19, 1929, 38-66.
- Winter 2008 E. Winter (Hrsg.), *Vom Euphrat bis zum Bosporus. Kleinasien in der Antike. Festschrift für Elmar Schwertheim zum 65. Geburtstag*, AMS 65 (2008)
- Wurster – Wörrle 1978 W. W. Wurster – M. Wörrle, "Die Stadt Pinara", *AA* 1 (1978) 74-101.
- Wörrle 1988 M. Wörrle, *Stadt und Fest im kaiserzeitlichen Kleinasien* (1988).
- ZfN Zeitschrift für Numismatik.
- Ziethen 1994 G. Ziethen, *Gesandte vor Kaiser und Senat (St. Katharinen)* (1994).
- ZPE Zeitschrift für Papyrologie und Epigraphik.

## Abstract

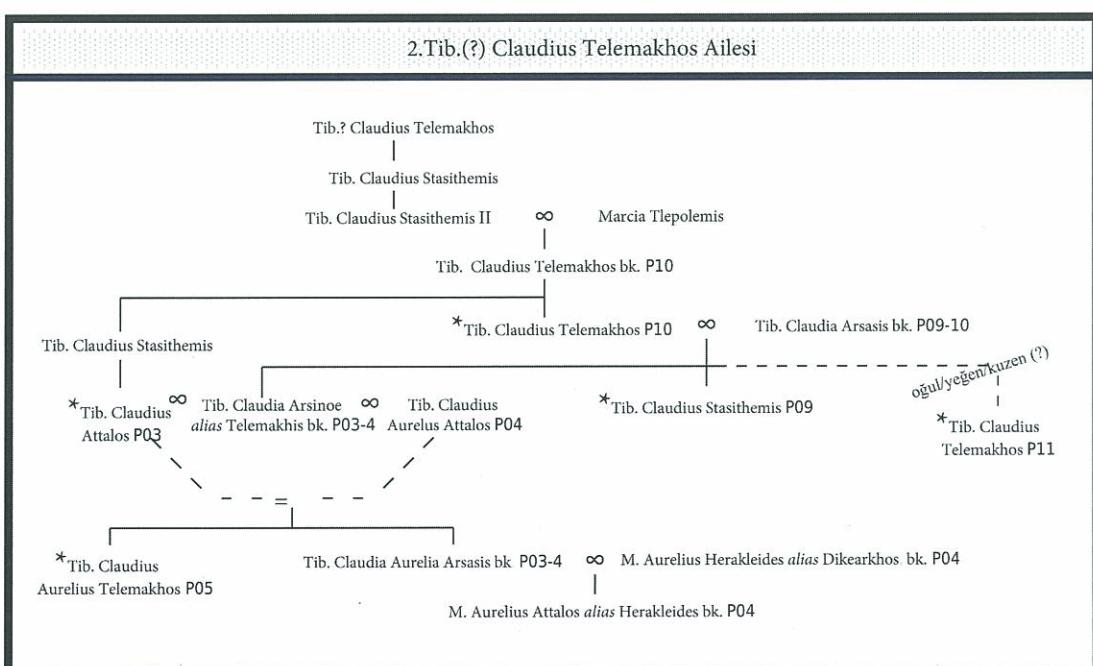
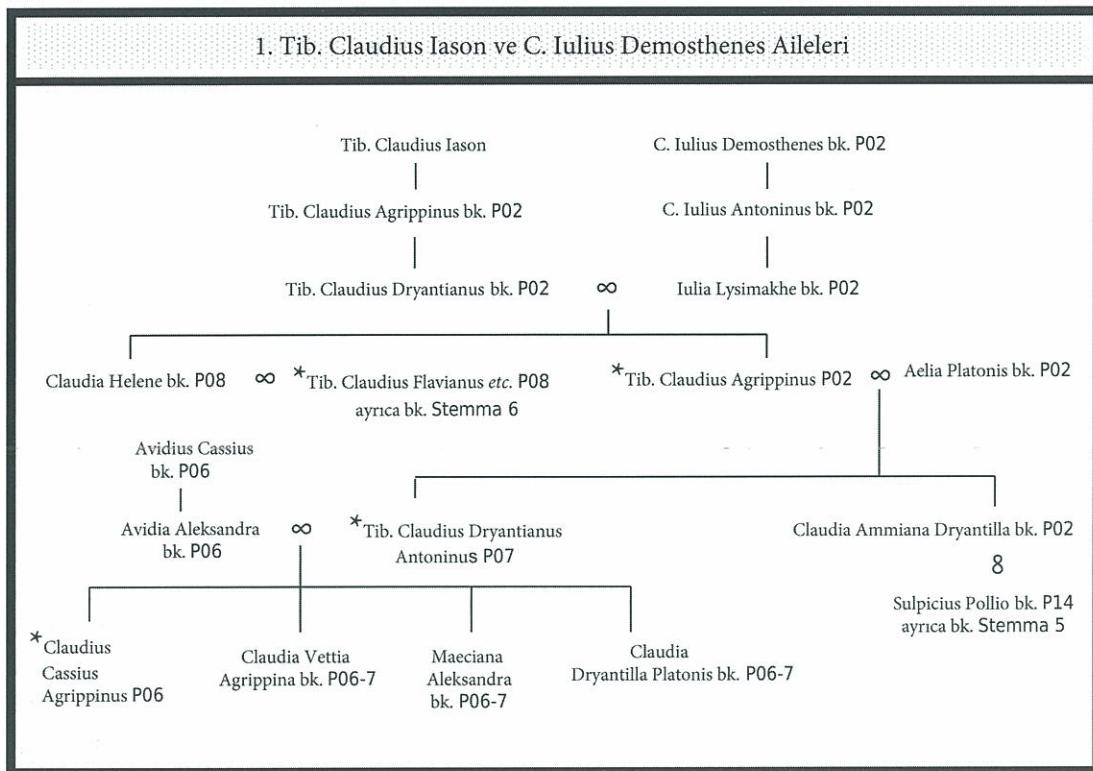
### Prosopography of the Lycians in the *Ordo Senatorius*

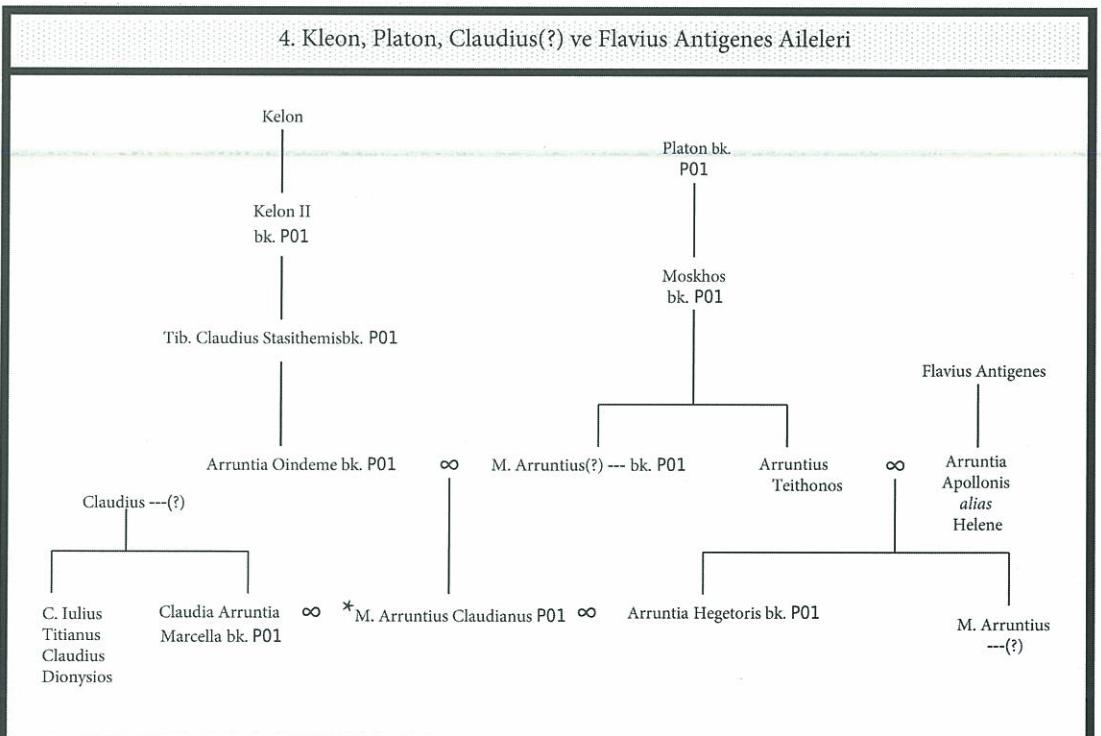
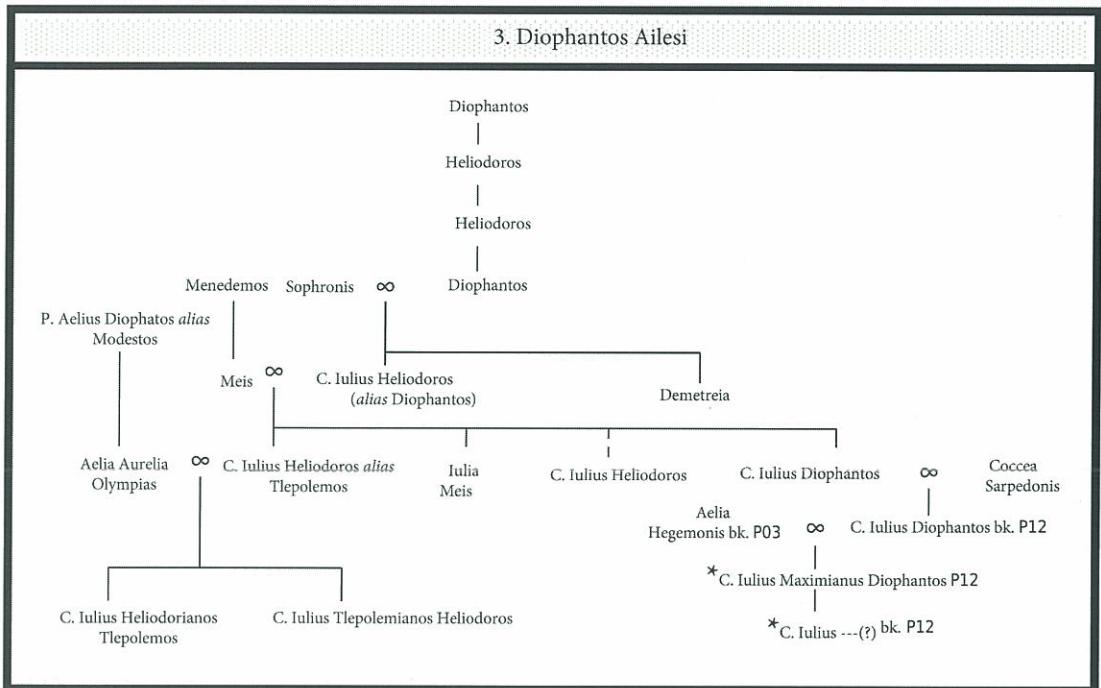
The isolation of the region of Lycia caused it to be incorporated much later into the Roman administrative system as a province in comparison to Cilicia and Asia. Therefore Lycians started to take up duties directly in the imperial administration later as well. Lycia's first senator came up in the second half of the 1<sup>st</sup> century AD. Although other Lycian senators are known from the 2<sup>nd</sup> and 3<sup>rd</sup> centuries, their number is more limited when compared with senators from other regions in Asia Minor. In addition to senators of Lycian origin, clearly identified so and whose prosopography is given in the present study, there are some other Lycians of the *ordo senatorius* attested in the documents due to their relationship, although their names could be determined entirely (see no. 1). In addition, some other senators are known with their full names from inscriptions in Lycia (see no. 2). But they were not included in our study because their origins could not be identified clearly.

Though Lycian senators were few in number, one even attained the position of proconsul of Africa, the peak position of the *ordo senatorius*. Three such senators reached the position of *consul suffectus*. Tib. Claudius Agrippinus (P02) of Xanthos was one of the two Lycians who became a consul in the 2<sup>nd</sup> century AD. Another *consul suffectus* from Lycia seems to have come up around the end of the 2<sup>nd</sup> century and beginning of the 3<sup>rd</sup> century. In addition, Telemachos was not only the only Lycian to become the governor of the province of Africa, but also the only one to reach the peak of the career of *Senatus*. That a group of consuls arose from only one city in Africa, Cirta, in the course of the 2<sup>nd</sup> century AD reveals the limited role in the Roman administration of Lycia, whose entire attestation is only two consuls. Tib. Claudius Telemachos of Xanthos (P11) is another consul of Lycian origin, who must have lived around the end of the 2<sup>nd</sup> century and beginning of the 3<sup>rd</sup> century.

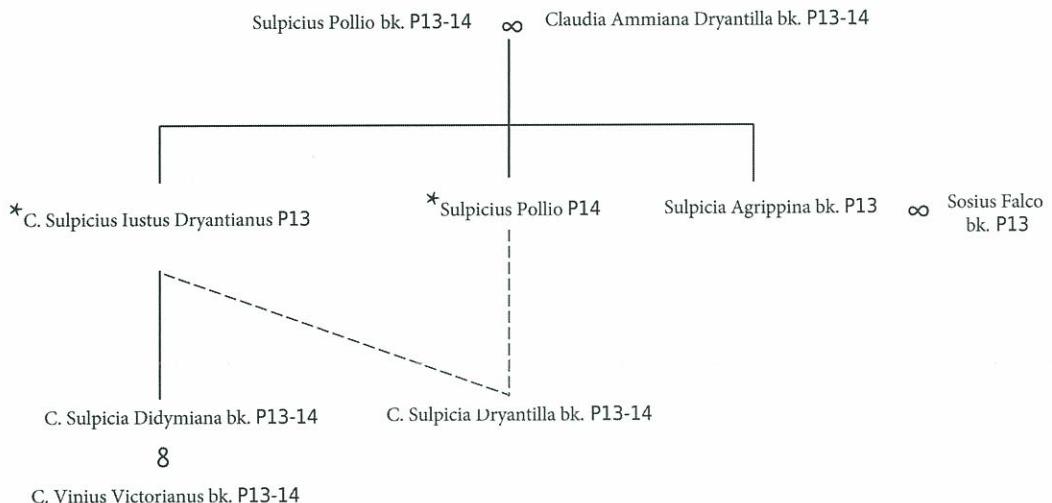
Only one senator has been identified from Lycia in the 1<sup>st</sup> century, while four or five senators with clear Lycian origins are known from the 2<sup>nd</sup> century. The highest number of senators from Lycia came up in the 3<sup>rd</sup> century. While Patara produced the highest number of senators in the 2<sup>nd</sup> century, Xanthos, from which no senators are known in the 2<sup>nd</sup> century, seems to be rivalling Patara in the 3<sup>rd</sup> century. Another Lycian city from which a senator came up was Lydai.

Apart from a few individuals, there is limited knowledge about the *cursus honorum* of Lycian senators. It is highly likely that some of them, whose affiliation with the *ordo senatorius* is inferred from the relations mentioned in the inscriptions, assumed important positions of the carrier of *senatus*. However, the evidence available today allows us to gather information regarding the limited Lycian presence among Roman senators and their *cursus honorum*.





## 5. Sulpicius Pollio Ailesi



## 6. Q. Vilius Ailesi

